

REVISED

**MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG
(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

**ADRODDIAD Y CYFARWYDDWYR A DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN
YN DIWEDDU 31AIN MAWRTH 2022**

RHIF Y CWMNI: 2815717

ELUSEN GOFRESTREDIG: RHIF 1021901

DIWYGIEDIG

LLŶR JAMES

*Cyfrifynyr Ardystiedig Siartredig
Archwilynyr Cofrestredig*

*Chartered Certified Accountants
Registered Auditors*

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

**ADRODDIAD A DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31AIN MAWRTH 2022**

CYNNWYS

TUDALEN

Rhestr o Wybodaeth	1
Adroddiad Yr Ymddiriedolwyr	2
Adroddiad Arolygwr Annibynnol	16
Datganiad o Weithgareddau Ariannol	17
Mantolen	18
Nodiadau ar y Datganiadau Ariannol	19

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

RHESTR O WYBODAETH

SWYDDFA GOFRESTREDIG

Swyddfa Menter Cwm Gwendraeth Elli
11-15 Heol Coalbrook
Pontyberem
Llanelli
Sir Gaerfyrddin
SA15 5HU

BANCWYR

Banc HSBC ccc
4A Stryd Vaughan
Llanelli
Sir Gaerfyrddin
SA15 3TY

Banc Lloyds TSB ccc
Stryd Stepney
Llanelli
Sir Gaerfyrddin
SA15 3YD

CYFREITHWYR

Darwin Gray
9, Cathedral Rd
Pontcanna
Caerdydd
CF11 9HA

CYFRIFWYR AC AROLYGWR ANNIBYNNOL

Llŷr James Cyf
25 Stryd Y Bont
Caerfyrddin
SA31 3JS

CYFARWYDDWYR Y CWMNI / WASANAETHWYD YN YSTOD Y FLWYDDYN

Mr Gwyn Elfyn Jones – (ymddiswyddodd 21.04.21)
Mrs Kathryn Devonald-Davies
Mrs Jeni Olwen Price
Dr Ian Wyn Rees
Ms Anwen Mair Evans – (apwyntiwyd 21.04.21)
Mrs Alana Enoch – (apwyntiwyd 21.04.21)
Catrin Mair Rees – (apwyntiwyd 21.04.21)
Mr Liam Morgan-Bowen
Mr Hugh Richards
Miss Elen Davies
Mrs Medwen Hewitt
Mr Kenneth Denver Rees
Mr Gethin Thomas

Mr Dyfrig Thomas
Mrs Joy Williams
Mrs Linda Williams
Mr John Evan Jones
Miss Marged Lowri Walters Thomas

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

Mae'r ymddiriedolwyr (sydd hefyd yn gyfarwyddwyr y cwmni i bwrpas rheolau cyfreithiol cwmnïau) yn cyflwyno'r adroddiad a'r datganiadau ariannol ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2022.

ENW SWYDDOGOL

Enw swyddogol yr elusen yw Menter Cwm Gwendraeth Elli Cyfyngedig.

CYFANSODDIAD

Mae'r elusen wedi ei sefydlu fel Cwmni Cyfyngedig, rhif 2815717, ac fel elusen gofrestredig, rhif 1021901. Mae cyfansoddiad y cwmni yn unol ag elusennau a chwmnïau cyfyngedig drwy warant heb gyfrannau.

PRIF WEITHGARWCH

Disgrifir prif weithgarwch y cwmni dan restr o amcanion y Fenter.

AMCANION MENTER CWM GWENDRAETH ELLI

1. Cefnogi unrhyw weithgaredd Cymunedol Cymraeg sydd yn bodoli ar hyn o bryd.
2. Hyrwyddo prosiectau er lles adfywio cymunedol, lle mae bylchau'n bodoli.
3. Cydweithio â Mudiadau sydd eisoes yn weithgar yn gymunedol, er mwyn osgoi gwrthdaro, ac er mwyn dyblygu adnoddau.
4. Hybu a hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg ym myd busnes a masnach drwy: -
 - a) Creu cysylltiadau rhwng cymdeithasau gwirfoddol a'r sector preifat a chyhoeddus er mwyn hybu gweithgareddau Cymraeg cymunedol.
 - b) Hybu'r defnydd o'r iaith yng ngweinyddiaeth a chyhoeddusrwydd y sectorau preifat, cyhoeddus a gwirfoddol.
5. Normaleiddio'r defnydd o'r Gymraeg mewn cyfarfodydd neu gynadleddau cyhoeddus drwy ddefnyddio offer cyfieithu.
6. Sefydlu prosiectau ymchwil cymunedol fydd yn sbardun i drafodaethau ac yn sail i gynllunio cymunedol.
7. Ystyried anghenion trigolion yr ardal ac adeiladu pontydd er lles adfywio cymunedol.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

8. Sierhau rhwydwaith o bwyllgorau lleol, a phaneli a gweithgorau fydd yn bwydo syniadau, yn creu bwrllwm ac yn llywio strategaeth.
9. Cyfrannu i'r wasg yn gyson ar bwyntiau yn ymwneud â'r Gymraeg ac adfywio cymunedol, gwaith y Fenter, a natur y cymunedau diwydiannol hyn sydd yn dibynnu ar waith a bywoliaeth er mwyn cadw'r Cymry ifanc yn agos at eu gwreiddiau.
10. Cadw'r weledigaeth yn glir bod rhaid creu delwedd newydd sbon i'r Gymraeg yn gymunedol a fydd yn adlewyrchu natur ein cymdeithas a thueddiadau byd eang yn y byd cyfoes - iaith ffasiynol, fodern a bywiog sy'n berthnasol i'n cyfnod ni heddiw.

FFYNONELLAU A DEFNYDD ARIAN

Mae'r Fenter yn cael ei chyllido yn bennaf, gan gyrff cyhoeddus megis Cyngor Sir Caerfyrddin, Llywodraeth Cymru, Energy Redress, RDP, Bwrdd Iechyd, er mwyn ariannu prosiectau penodol ym maes datblygu cymunedol.

Gweithredwyd Cytundeb Lefel Gwasanaeth a nifer o asiantaethau er mwyn datblygu partneriaethau.

Am y flwyddyn roedd gwarged o £3,129 cyn symudiad yn y gronfa pensiwn.

AROLWG O DDATBLYGIADAU A'R ARGOELION AR GYFER Y DYFODOL

Mae'r canlyniadau am y cyfnod yn dangos gostyngiad yn y cronfeydd cyn symudiad yn y gronfa pensiwn.

Bu 2021-2022 yn flwyddyn o brosiectau a gweithgarwch di-ri o safbwynt y Gymraeg ar draws ardal Cwm Gwendraeth, Llanelli a'r cyffiniau ac yn flwyddyn o ail sefydlu gweithgareddau a pherthnasau yn dilyn Covid-19.

Mae'r ymddiriedolwyr yn deall pwysigrwydd llif arian i'r Fenter ar adeg pan mae'r disgwyliadau yn uchel ond mae'r adnoddau yn cael eu cwtdgi.

Mae'r ymddiriedolwyr hefyd yn ystyried pwysigrwydd cyfraniad y cwmnïau llai i ddyfodol y Fenter ac wedi ystyried sefyllfa ariannol a rhagolygon incwm y cwmnïoedd yma hefyd.

Mae'r pwyllgor wedi asesu ymrwymadau ariannol y Fenter am y Flwyddyn nesaf ac yn obeithiol o dderbyn arian digonol i'w galluogi i barhau a'r gweithgareddau

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

CYFLWYNIAD Y CADEIRYDD

Bu'r flwyddyn 21-22 yn gyfnod heriol, ond bu rhaid mynd i'r afael â'r problemau oedd yn ein hwynebu e.e. staffio, cyllid, effeithiau Covid ayyb.

Gwelwyd colled sawl aelod o staff oherwydd afiechydon, ac yn anffodus bu rhaid i ni fel cwmni wynebu proses diswyddo gwirfoddol. Yn amlwg, bu hwn yn gyfnod diflas i'r Fenter ac i'r Bwrdd Rheoli.

Cafwyd sawl cyfarfod gyda swyddogion Llywodraeth Cymru a Chyngor Sir Gâr er mwyn mynd i'r afael â'r sefyllfa ariannol a diolch am eu cefnogaeth wrth ein harwain i wneud y newidiadau angenrheidiol.

Yn dilyn y cyfnod anodd hwn, roedd yn bosib dechrau proses o ail-strwythuro ac adeiladu am y dyfodol oedd yn rhoi'r fenter ar sylfaen gadarn ar gyfer y blynyddoedd i ddod.

Dwi am wneud yn glir bod y cyfnod wedi bod yn anodd dros ben i aelodau'r Bwrdd Rheoli, i'r swyddogion ac i'r staff ac mae'n hanfodol bod y swyddogion yn gwneud eu gwaith yn drylwyr i graffu ar waith y Fenter ac i herio ble mae angen.

Dr I W Rees

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

NODAU AC AMCANION MENTER CWM GWENDRAETH ELLI YW:

- Hyrwyddo'r Iaith Gymraeg
- Adfer hyder a lles yr unigolyn a chymunedau Cwm Gwendraeth Elli ac ardaloedd eraill yng Nghymru er mwyn i drigolion gyrraedd eu potensial llawn.
- Normaleiddio'r defnydd o'r iaith Gymraeg a hyrwyddo'n treftadaeth ddiwylliannol ymhlith trigolion Cwm Gwendraeth Elli ac ardaloedd eraill yng Nghymru er mwyn i drigolion gyrraedd eu potensial llawn.

CYFLWYNIAD Y PRIF SWYDDOG DROS DRO

Dyma gyfle i gyflwyno Adroddiad Blynyddol Menter Cwm Gwendraeth Elli ar gyfer 2021-22. Bu'n flwyddyn llawn gweithgareddau ar draws ardal Cwm Gwendraeth a Llanelli yn cynnig ystod eang o weithgareddau addas at bob oed ac at bobl gyda gwahanol ddiddordebau. Bu eleni yn wahanol i'r arfer gan fod Covid-19 wedi gorfodi i ni newid agweddau o'n gwaith a hefyd wedi newid gofynion sefydliadau a chymunedau. Bu eleni yn flwyddyn o fentro a treialu, er mwyn sefydlogi gweithgareddu a chymunedau yn dilyn y cyfnodau clo. Hefyd, bu'n flwyddyn o ail-gydio mewn gweithgareddau wyneb yn wyneb ar ôl addasu ein ffordd o weithredu oherwydd y pandemig.

Mae'r Fenter yn ffodus o gael cyfeillion a ffrindiau da ynghyd â chriw o wirfoddolwyr a phartneriaid gweithredol. Diolch i Lywodraeth Cymru, Cyngor Sir Gar a Mentrau Iaith Cymru ac i'n amrywiol bartneriaid ar draws y Sir am bob cefnogaeth.

Rhaid diolch i'r Bwrdd Rheoli o dan arweiniad y swyddogion am bob cefnogaeth. Mae fy nioch yn mynd i'r tîm o staff brwdfrydig sydd yn gweithio'n ddiwyd bob amser er llwyddiant y Fenter. Mae cyfraniad bob un ohonynt yn werthfawr ac yn gyfraniad sylweddol at weld datblygu'r Gymraeg yng Nghwm Gwendraeth a Llanelli.

Gobeithio bod yr Adroddiad yn rhoi blas i chi ar waith y Fenter, yr heriau a'r llwyddiannau sy'n ein hwynebu o ddydd i ddydd.

Alaw Davies

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

EIN CENHADAETH NI YW:

'Bod yn Gwmni creadigol, blaengar ac ymatebol, sy'n benderfynol o ddarparu'r gwasanaeth gorau er mwyn mynd i'r afael ag anghenion ac yn gwella potensial yr unigolyn a'r gymuned gan wneud y defnydd gorau o'r adnoddau sydd ar gael'

Menter Cwm Gwendraeth Elli, 11-17 Heol Coalbrook, Pontyberem, Llanelli, Sir Gaerfyrddin, SA15 5HU.

Rhif ffôn 01269 871600

Ffacs 01269 870599

E-bost: alaw@mcge.co.uk

Gwefan: www.mcge.co.uk

Cwmni Cyfyngedig Drwy Warant Cofrestredig yng Nghymru: 2815717 Elusen Gofrestredig: 1021901

STAFF CRAIDD YN YSTOD Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31AIN MAWRTH 2022

Nerys Burton	Prif Weithredwr
Huw Evans	Rheolwr Iaith a Chymuned
Alan Lewis	Swyddog Datblygu Cymunedol
Julie Nicholas	Swyddog Cyllid
Ann Rees	Gweinyddydd
Paul Thomas	Swyddog Ynni
Alaw Davies	Is-reolwr / Prif Swyddog Dros Dro
Aled Evans	Swyddog Plant a Ieuenctid
Elen Davies	Swyddog Datblygu

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

LLYWYDD

Nigel Owens MBE

IS -LLYWYDD

Deris Williams MBE

PWYLLGOR RHEOLI

Mr Gwyn Elfyn Jones – (ymddiswyddodd 21.04.21)

Mrs Kathryn Devonald-Davies

Mrs Jeni Olwen Price

Dr Ian Wyn Rees

Ms Anwen Mair Evans – (apwyntiwyd 21.04.21)

Mrs Alana Enoch – (apwyntiwyd 21.04.21)

Catrin Mair Rees – (apwyntiwyd 21.04.21)

Mr Liam Morgan-Bowen

Mr Hugh Richards

Miss Elen Davies

Mrs Medwen Hewitt

Mr Kenneth Denver Rees

Mr Gethin Thomas

Mr Dyfrig Thomas

Mrs Joy Williams

Mrs Linda Williams

Mr John Evan Jones

Miss Marged Lowri Walters Thomas

Y CWTSH

Elin Davies

Rhian Hudson

Louise Hardy

Anne Hinkin

Gemma Walters

Wendy Snook

Stephanie Johns

Louise John

Llinos Daniels

Clybiau ar ôl ysgol – 45 o staff

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

PLANT A PHOBL IFANC

Llesol

Yn wreiddiol, lluniwyd rhaglen Sgiliau Byw fel rhan o Gynllun Datblygu Gwledig Sir Gar. Mae'r prosiect wedi ei addasu a'I ddiweddarau yn ystod y flwyddyn ac enwyd y prosiect yn Llesol. Mae'r cynllun yn cynnig cefnogaeth i rieni a gwarchodwyr babanod a phlant gan ganolbwyntio ar gyfathrebu, iaith, llythrennedd a chwarae trwy fwyta'n iach a chadw'n heini. Mae'r prosiect yn ddilyniant naturiol i Iaith a Chwarae a Rhifedd a Chwarae gan ganolbwyntio ar y nodweddion craidd canlynol; -

- Bwyta'n iach a chadw'n heini
- Y Plât bwyd - 5 y dydd
- Coginio lachus yn y cartref a thu allan i'r cartref
- Dyddiadur Bwyd a Labeli Bwyd
- Prydau Bwyd, Byrbrydau a Blasau Bwyd
- Gofalu am ein corff

Nod y rhaglen: -

- Gwella datblygiad iaith 0-3 oed
- Annog rhyngweithiad rhwng rhieni a phlant ifanc
- Annog rhieni i rannu llyfrau a storiâu gyda babanod a phlant ifanc
- Datblygu dealltwriaeth a hyder rheini
- Gosod sylfaen ar gyfer dysgu gydol oes

Clybiau Gofal

Mae Menter Cwm Gwendraeth Elli yn cydlynau a rheoli Clybiau Gofal cofrestredig sy'n cwrdd o 3:00 hyd 6:00 o'r gloch yr hwyr ar draws ardal Cwm Gwendraeth a Llanelli. Mae'r clybiau yn cael eu harolygu gan Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru ac wedi derbyn adroddiadau anrhydeddus iawn.

Clybiau Joio a Hwyl

Mae cyfres o 10 o Glybiau Joio a Hwyl yn y Gymraeg yn cael eu darparu ar ôl ysgol ar draws ardaloedd Cwm Gwendraeth a Chylch Llanelli. Mae'r Clybiau hyn yn cynnig awr a hanner o weithgareddau penodol ar ôl ysgol gan ehangu'r cyfloed i blant 4 - 11 oed gymdeithasu trwy gyfrwng y Gymraeg ar ôl ysgol.

Theatr Iau ac Ieuenctid

Mae'r theatr yn cynnig gwasanaeth i blant 4 - 11 oed a 11 - 18 oed, gan gwrdd yn wythnosol yn ystod y tymor ysgol. Mae'r tîm o gyfarwyddwyr profiadol yn cynnig profiadau niferus ym maes theatr a pherfformio. Yn ystod y flwyddyn llwyddwyd i gyflwyno ffrwyth llafur y gweithdai wythnosol mewn perfformiadau theatrig. Cafwyd perfformiadau hwyliog iawn a bu hyn yn gyfle pellach i godi proffil gwaith y cwmni a thalent y bobl ifanc.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

Ymwybyddiaeth Iaith

Gan fod natur ein gwaith wedi gorfod newid dros y flwyddyn hon, mae sesiynau ymwybyddiaeth iaith rhithiol yn cael eu cynnig i holl ysgolion cynradd ac uwchradd Cwm Gwendraeth a Llanelli, a hefyd i Gampws Y Graig Coleg Sir Gâr. Nod y sesiynau hyn yw i godi ymwybyddiaeth am hanes yr iaith, digwyddiadau pwysig sydd wedi effeithio ar y Gymraeg a sut mae'r iaith wedi ysbrydoli unigolion yn eu gyrfa e.e., Nigel Owens ac Alex Jones. Y neges holl bwysig yw bod angen i bobl ddefnyddio'r iaith, pa bynnag fath o Gymraeg maent yn ei siarad.

Capsiwl Cofid

Mae'r Capsiwl Covid wedi bod yn un o uchafbwyntiau MCGE yn ystod y cyfnod. Crëwyd Capsiwl Covid i blant oed cynradd yn gyntaf, gyda'r teledu ar radio yn dangos diddordeb yn y pecyn. Cyrhaeddodd y pecyn dros 40,000 o bobl ar gyfryngau cymdeithasol y Fenter. Roedd y pecyn yn benodol i rhoi cyfle i unigolion edrych yn ôl ar y cyfnod rhyfedd hwn. Yn dilyn llwyddiant y capsawl, crëwyd un addas ar gyfer plant oed cyn-ysgol a'i rhieni ac i bobl ifanc / oedolion.

Digidol

Gan bod pawb wedi gorfod addasu ffordd o weithio oherwydd y sefyllfa bresennol, mae amserlen wythnosol yn cael ei chreu yn targedu pobl o bob oedran a phob gallu ieithyddol, plant a phobl ifanc, dysgwyr, mam a babi, ysgolion, dim ond i rhestri rhai. Rydym wedi achub mantais ar y cyfle i ddatblygu gwefan ar gyfer y Cwtsh gan ein bod wedi gorfod cau am gyfnod yn dilyn canllawiau Llywodraeth Cymru. Mae'r wefan yn parhau i ddatblygu. Mae Plant y Cwm hefyd wedi datblygu system bwcio ar-lein ar gyfer clybiau ar ôl ysgol y Fenter. Mae'n system ddiogel, sy'n caniatáu ni i fonitro ffigyrau yn ystod y cyfnod rhyfedd hwn.

Clwb Darllen

Crëwyd Clwb Darllen Covid i oedolion dros cyfnod clo, ac mae wedi bod yn brosiect llwyddiannus. Mae 10 unigolyn yn rhan o'r grŵp ac yn cael trafodaethau diddorol am lyfrau cyfredol. Mae'r unigolion yn cwrdd yn wythnosol yn darllen nofelau, straeon byrion, hunangofiant ac yn cael trafodaethau yn sgil y themâu sy'n codi. Mae hyn yn ffordd wych o gymdeithasu a chael tipyn o hwyl. Nod y grŵp yw cwrdd wyneb yn wyneb yn rheolaidd pan fydd canllawiau yn caniatáu.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

Ownzone

Mae Menter Cwm Gwendraeth Elli yn rheoli cynllun Ownzone yn Ysgol Dyffryn Aman. Nod Ownzone yw cynnig cyfle i ddisgyblion dreulio amser tu allan i'r ysgol mewn man diogel, lle mae modd iddyn nhw gael cefnogaeth bersonol a nifer o weithgareddau cyffrous. Un o brif amcanion y prosiect yw codi hunan hyder y disgyblion a chynyddu eu cyfranogiad. Rôl bwysig sydd gan Ownzone yw creu partneriaethau effeithiol sydd yn medru helpu plant a phobl ifanc rhwng deg a phedair ar ddeg mlwydd oed. Ynghyd â chydweithio'n agos iawn gyda'r Ysgol, rydym wedi bod yn creu partneriaethau allanol i'r prosiect.

Mae Ownzone yn rhoi cyfle i fyfyrwyr gyfrannu at gynllunio gweithgareddau, a'u trefnu, a chael perchnogaeth dros yr hyn sy'n digwydd. Bydd y bobl ifanc yn cael y canlynol:

- Man diogel i fynd iddo ar ôl ysgol, lle gallant gael hwyl
- Cymryd rhan mewn gweithgareddau newydd a datblygu sgiliau newydd
- Ymfalchïo mewn amrywiaeth newydd o gyraeddiadau personol
- Cyfle i ddatblygu sgiliau allweddol a sgiliau meddwl trwy gael dweud eu dweud ar yr hyn sy'n digwydd
- Datblygu eu hunanhyder a'u hunan-barch
- Teimlo'n gadarnhaol am yr ysgol, a chael eu symbylu i ddysgu
- Ehangu gorwelion

YR AMGYLCHEDD

Adfer Energy Redress

Mae Adfer Energy Redress yn cynnig cymorth i bobl Sir Gaerfyrddin i leihau costau gwresogi eu cartrefi a lleihau Tlodi Tanwydd. Mae Tlodi Tanwydd yn effeithio ar filoedd o aelwydydd ar draws Cymru ac yn cael effaith negyddol ar iechyd, gan gyfrannu ar afiechyd a marwolaethau dros y Gaeaf. Bydd Adfer Energy Redress yn helpu pobl sydd yn agored i niwed. Bydd hefyd yn grymuso pobl i gymryd camau cadarnhaol yn cymunedau eu hunain, mewn ymateb i'r cynnydd yn y gost o wresogi cartrefi- tuedd sy'n peri cryn bryder i lawer gyda'r cynnydd mewn cost ynni presennol. Mae'r swyddog Adfer Energy Redress yn gweithio'n rhad ac am ddim gyda unigolion er mwyn arbed costau ynni yn y cartref a lleihau dyledion ynni. Bydd y swyddog yn ymgyrchu ar draws Sir Gar gyda sioeau penffordd a chymorthfeydd ynni un i un â ffocws penodol. Mae tlodi tanwydd ar ei uchaf mewn ardaloedd gwledig sydd heb fynediad i'r grid Nwy. Mae Adfer Energy Redress yn croesawu cyfle i gydweithio gyda sefydliadau tai a grwpiau cymorth leol, a hynny yn rhad ac am ddim.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

ADDYSG GYDOL OES

Dysgwyr. Dysgu'r Gymraeg yn y Gymuned

Dros y blynyddoedd mae nifer fawr o bobl wedi mentro i ddosbarthiadau Addysg Gymraeg i Oedolion ar hyd a lled Llanelli a Chwm Gwendraeth ac mae'r gymuned Gymraeg yn ddiolchgar iawn iddynt am eu hymrwymiad a'u dyfalbarhad.

Mae Strategaeth Llywodraeth Cymru "Miliwn o Siaradwyr" yn ddibynnol ar greu siaradwyr newydd a'u hannog i ddefnyddio'r iaith ar lawr gwlad er lles pawb. Mae gweithio gyda dysgwyr yn allweddol ar gyfer parhad yr iaith ac fel Menter Iaith, rydym wedi blaenoriaethu ymdrechion i helpu y dysgwyr hyn i 'bontio', hynny yw i fynd o fod yn ddysgwyr pur i fod yn siaradwyr naturiol. I wneud hyn, rydym wedi sefydlu sesiynau amrywiol i gynorthwyo dysgwyr i ddeall ac i ddod i siarad Cymraeg sy'n debyg iawn i'r iaith a ddefnyddir gan bobl leol.

Rhedir sesiynau Clwb Croeso ar gyfer pobl sydd yn newydd i'r ardal ac i'r Gymraeg, ac sydd eisiau dysgu siarad rhywfaint o'r Gymraeg er mwyn deall fwy o'r hyn sydd yn mynd ymlaen o'u cwmpas. Darperir y Clybiau Croeso yn Llandyfaelog, Cross Hands, Llanelli, Pontyberem, Pum Heol, Ffwrnnes a Thrimsaran. Hefyd rydym yn darparu sesiynau ar gyfer dysgwyr, neu bobl leol sydd â rhywfaint o afael ar y Gymraeg ond yn ofnus i'w defnyddio mewn sefyllfaoedd y tu allan i'r dosbarth.

Mae'r Clybiau Clonc hyn yn rhoi'r pwyslais ar fwynhau trwy gyfrwng y Gymraeg a chyfle i gymdeithasu gan ddefnyddio'r Gymraeg a ddefnyddir yn lleol. O ganlyniad i'r sesiynau hyn, mae dysgwyr yn mynd ymlaen i fynychu nifer fawr o ddigwyddiadau ffurfiol ac anffurfiol a rhedir gan y Fenter, ond hefyd gan grwpiau cymunedol eraill.

Mae Menter Cwm Gwendraeth Elli yn cydweithio'n agos gyda dysgwyr ardal Cwm Gwendraeth a Llanelli. Mae hyn yn cynnwys cynnal sesiynau trafod a chydweithio gyda'r dysgwyr.

Cwis Dim Clem

Mae Cwis Dim Clem yn brosiect i blant blwyddyn 6 ysgolion cynradd Cwm Gwendraeth a Llanelli. Mae'r cwis yn cynnwys sawl gwahanol rownd sy'n codi ymwybyddiaeth am yr iaith Gymraeg. Mae sawl rownd gwahanol sy'n arwain at rownd derfynol. Yn dilyn llwyddiant y Cwis, mae bellach yn brosiect rhanbarthol ac yna wedi tyfu i fod yn genedlaethol.

Pryd ar Glud

Mae gwasanaeth Pryd ar Glud yn cael ei gynnig i drigolion Cwm Gwendraeth ddwy waith yr wythnos. Mae'r trigolion hyn yn cael pryd twym, dau gwrw wedi ei ddarparu yn y cartref. Mae'r gwasanaeth hwn yn holl bwysig i'r bobl sydd yn gaeth i'w cartrefi. Diolch i'r gwirfoddolwyr am eu cefnogaeth i ddosbarthu'r pecynnau bwyd. Hefyd, mae'r unigolion hyn yn gwerthfawrogi gweld gwyneb adnabyddus yn wythnosol.

Prosiect Cristnogol

Sefydlwyd prosiect Cristnogol yng Nghwm Gwendraeth er mwyn hyrwyddo mynediad a dealltwriaeth pobl ifanc i agweddau Cristnogol. Ein bwriad yw creu rhwydwaith o weithgareddau mewn ysgolion a chlybiau ieuencid gan greu awyrgylch Gristnogol.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

MENTRAU CYMDEITHASOL

Plant y Cwm-Yn gwella bywyd plant Cymru

Mae Plant y Cwm yn cael ei gydnabod yn genedlaethol fel cwmni ymroddedig, sy'n hyrwyddo a chefnogi gofal a chymorth i deuluoedd, plant ac oedolion ifanc ar draws Sir Gaerfyrddin. Genir dyfeisgarwch mewn chwarae creadigol. Mae gan blant ffordd arbennig o ddod a llawenydd i bob dydd. Wrth edrych i mewn i'w llygaid gwelwn y gallant wneud beth bynnag mae nhw'n ei ddychmygu. Gallwn ninnau ond eu helpu i ddychmygu au hysbrydoli i wireddu.

Pwy ydym ni?

Rydym yn gwmni preifat sy'n gweithio yn y sector gwirfoddol ac yn chwarae rhan bwysig wrth ddarparu gwasanaethau i blant ac oedolion ifanc yng nghymunedau Cwm Gwendraeth, ardal Llanelli a thu hwnt.

Beth i ni'n gwneud?

Mae Plant y Cwm yn ddarparwr blaengar a dibynadwy sy'n cyflawni gofal a chefnogaeth i fywydau plant ac oedolion ifanc.

Dysgu'n ddi-dor

Mae plant yn dysgu mewn nifer fawr a ffyrdd boed ai'n ffurfiol neu beidio. Mae'r clybiau yn cynnig cyfleoedd i ddysgu a datblygu sgiliau newydd mewn amgylchedd creadigol a diogel sy'n ychwanegu at ei haddysg trwy gynnig amrywiaeth o weithgareddau.

Canolfan Cymunedol Y Cwtsh

Canolfan Adnoddau yw'r Cwtsh ar gyfer Cwm Gwendraeth ac mae'n cyfuno siop lyfrau a chaffi. Yn ogystal, mae'r Cwtsh yn ofod cymunedol gwerthfawr, sy'n cael ei ddefnyddio gan bob rhan o'r gymuned, yn enwedig trigolion lleol sy'n defnyddio'r cyfleuster fel lle diogel a chroesawgar i gwrdd â ffrindiau a hefyd i wneud ffrindiau newydd. Mae'r Cwtsh yn darparu prydau poeth, ac mae brecwast wedi eu coginio bob dydd ac yn awr mae ar agor chwe diwrnod yr wythnos.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

DATBLYGU CYMUNEDOL

Bywyd Cyflawn, Bywyd Hapus

Mae Menter Cwm Gwendraeth Elli yn cydnabod bod y perygl o unigedd ac ynysu cymdeithasol yn fwy o ofid nawr nag erioed. Mae pobl yn fwy symudol nawr nag erioed gyda nifer fawr o'n cymunedau wedi gweld dirywiad mewn cyfranogaeth ar lawr gwlad ac mae'r cyfleusterau, sydd ar gynnig yn lleihau diolch i doriadau ariannol a newidiadau mewn patrymau bywyd. Felly, mae'r Fenter yn trefnu calendr o weithgareddau rheolaidd a digwyddiadau achlysurol gyda'r nod o ddod â phobl at ei gilydd, i wneud cysylltiadau, i ddysgu rhywbeth newydd ac i fwynhau. A hynny trwy gyfrwng y Gymraeg. Mae'r gweithgareddau yn cynnwys sesiynau gemau traddodiadol, gweithdai coginio, cwisus a ciniawau, grŵp drama, ioga, a theithiau i weld rhai o'r manau diddorol a braf sydd ar drothwy ein drysau.

Cryfhau Cymunedau

Ers cenhedlaeth bellach, bu Menter Cwm Gwendraeth Elli yn gweithredu gydag unigolion a grwpiau cymunedol o bob math er mwyn deall sut y mae ein cymunedau yn esblygu, ac anghenion eu trigolion yn newid.

Nid yw pwyllgora at ddant pawb, ond yn sicr, mae yna nifer fawr o ffyrdd y gall pobl leol roi o'u hamser er mwyn gwneud gwahaniaeth go-iawn i fywydau pobl Cwm Gwendraeth a Llanelli a'r cylch. Yn ystod y flwyddyn, bum yn cynnal gweithgarwch ar lein yn unol â chanllawiau cofid. Bum yn cydlynu gweithgarwch yn nhafarn rhithiol, tafarn y clo ar facebook. Cynhaliwyd gig gomedi gan Noel James, Theatr Cymru i blant oed Cynradd, clybiau darllen, sesiynau iechyd a lles, creu cerddi dan arweiniad yr Egin a groto Siôn Corn, i gyd ar blatfformau digidol.

Partneriaethau

Mae gan y Fenter gysylltiadau agos gydag ystod eang o bartneriaethau ac mae'n cydweithio gyda nifer o grwpiau, mudiadau a sefydliadau gan gynnwys:

Cyngor Sir Gaerfyrddin
Mudiad Meithrin
Urdd
Papurau Bro
Ysgolion Cynradd
Cymraeg i Blant
Clybiau Ffermwyr Ifanc
Cynghorau Tref a Chymuned
Bwrdd Iechyd Hywel Dda
Age Concern Cymru
CAVS
CgGC
Y Loteri Genedlaethol

Llywodraeth Cymru
Mentrau Iaith Cymru
Busnesau Lleol
Ysgolion Uwchradd
Merched y Wawr
Prifysgol y Drindod Dewi Sant
Clybiau Gwawr
Canolfan Cymraeg i Oedolion
Mentrau Iaith
Cyfoeth Naturiol Cymru
Redress
Adfywio Cymru

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU'R YMDDIRIEDOLWYR

Mae'r ymddiriedolwyr (sydd hefyd yn gyfarwyddwyr y cwmni at ddibenion Deddf Cwmnïau) yn gyfrifol am baratoi Adroddiad yr ymddiriedolwyr a'r datganiadau ariannol yn unol â'r gyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifo'r Deyrnas Unedig.

Yn ôl cyfraith cwmnïau mae'n ofynnol i'r ymddiriedolwyr baratoi datganiadau ariannol bob blwyddyn ariannol sy'n rhoi darlun gwir a theg o gyflwr yr elusen a gwarged neu ddiffyg yr elusen yn ystod y flwyddyn honno. Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hynny, mae'n ofynnol i'r ymddiriedolwyr wneud y canlynol: -

- 1) Dewis polisiâu cyfrif addas a'u gweithredu'n gyson;
- 2) Dilyn dulliau ac egwyddorion y Datganiad o Arfer Cymeradwy: Cyfrifo a Chofnodi gan Elusennau;
- 3) Gwneud penderfyniadau ac amcangyfrifon cyfrifol a darbodus;
- 4) Datgan a ydy'r safonau cyfrifyddu perthnasol a'r datganiadau o arferion cymeradwy wedi cael eu dilyn heblaw am unrhyw eithriadau sydd wedi eu datgelu a'u hesbonio yn y datganiadau ariannol;
- 5) Paratoi datganiadau ariannol ar sail y dybiaeth bod yr elusen yn hyfyw oni fernir mai priodol fyddai credu bod yr elusen ar fin dod i ben.

Mae'r ymddiriedolwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion priodol o'r cyfrifon sy'n datgelu'n rhesymol o gywir ar unrhyw adeg sefyllfa ariannol yr elusen ac am sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cydymffurfio a Deddf Gwmnïau 2006. Maent hefyd yn gyfrifol am ddiogelu asedion yr elusen ac am gymryd camau rhesymol i atal a darganfod twyll ac unrhyw afreoleidd-dra arall.

ASESIAD RISG

Yn dilyn cyfarwyddyd gan y Comisiynwyr Elusennau y dylai pob elusen baratoi asesiad risg fel mater o arfer da, mae'r ymddiriedolwyr wedi ystyried ac adolygu'r peryglon y gallai'r cwmni eu hwynebu. Roedd yr adolygiad nid yn unig yn cynnwys risgiau sydd yn gysylltiedig â hwyluso prosiectau neu faterion iechyd a diogelwch ond hefyd risgiau ariannol mewn perthynas â dirwyn y cwmni i ben, diswyddiadau, salwch hirdymor neu geisiadau am iawndal gan staff.

Cytunwyd i neilltuo arian o gyllideb gyfredol y cwmni er mwyn ymateb i achosion risg. Yn sgil hynny, mae cyfanswm o £33,177 wedi ei drosglwyddo i gronfeydd penodol.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

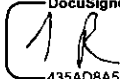
ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

Wrth baratoi adroddiad yr ymddiriedolwyr, manteisiwyd ar yr eithriadau arbennig yn unol â rhan 15 o Ddeddf Gwmnïau 2006 sy'n berthnasol i gwmnïau bychan.

TRWY ORCHYMYN Y BWRDD

11-15 Heol Coalbrook
Pontyberem
Llanelli
Sir Gaerfyrddin
SA15 5HU

DocuSigned by:

435AD8A5C7BE424...

.....
Dr Ian Wyn Rees

YMDDIRIEDOLWR

12-01-2024

.....
DYDDIAD

LLŶR JAMES

Cyfrifywyr Ardystiedig Siartredig *Chartered Certified Accountants*
Archwiliwyr Cofrestredig *Registered Auditors*

25 Stryd Y Bont
Caerfyrddin
Sir Gaerfyrddin
SA31 3JS

ffôn/tel
ffacs/fax
ebost/email
gwefan/website
trydar/twitter

25 Bridge Street
Carmarthen
Carmarthenshire
SA31 3JS

01267 237754
01267 238418
post@llyrjames.co.uk
www.llyrjames.co.uk
@LlyrJamesCyf

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)

ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR AROLYGWR ANNIBYNNOL I'R YMDDIRIEDOLWYR

Dyma adroddiad yr arolygwr annibynnol i'r aelodau ar gyfrifon anarchwiliedig Menter Cwm Gwendraeth Elli Cyf.

Adroddaf i ymddiriedolwyr yr elusen ar fy arolwg annibynnol o gyfrifon y Cwmni am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2022.

Fel ymddiriedolwyr elusen y Cwmni (sydd hefyd yn gyfarwyddwyr y cwmni at ddibenion y gyfraith yn ymwneud a chwmnïau), rydych yn gyfrifol am baratoi'r cyfrifon yn unol â gofynion Deddf Cwmnïau 2006 ("Deddf 2006").

Ar ôl bodloni fy hun nad yw'n ofynnol i gynnal archwiliad ariannol o gyfrifon y Cwmni ar gyfer y flwyddyn hon a dan Ran 16 o Ddeddf 2006 a'i fod yn gymwys i gael arolwg annibynnol, adroddaf mewn perthynas â'm harolwg annibynnol o gyfrifon eich elusen fel y'i cwblhawyd o dan adran 145 o Ddeddf Elusennau 2011 ("Deddf 2011"). Wrth ymgymryd â'm harolwg annibynnol, dilynais y Cyfarwyddiadau a roddwyd gan y Comisiwn Elusennau o dan adran 145(5)(b) o Ddeddf 2011.

Roedd incwm gros y cwmni yn fwy na £250,000 ac rwy'n gymwysedig i gynnal yr arolwg annibynnol trwy fod yn aelod cymwysedig o Gymdeithas y Cyfrifywyr Ardystiedig Siartredig.

Rwyf wedi cwblhau fy arolwg annibynnol. Cadarnhaf nad oes unrhyw faterion perthnasol wedi dod i'm sylw sy'n rhoi achos i mi gredu:

- na chafodd cofnodion cyfrifyddol eu cadw yn unol ag adran 386 o Ddeddf Cwmnïau 2006; neu
- nad yw'r cyfrifon yn cyfateb â'r cofnodion hynny; neu
- nad yw'r cyfrifon yn cydymffurfio â gofynion cyfrifo perthnasol o dan adran 396 o Ddeddf Cwmnïau 2006 heblaw unrhyw ofyniad bod y cyfrifon yn rhoi darlun 'gwir a theg' nad yw'n fater i'w ystyried fel rhan o arolwg annibynnol; neu
- nad yw'r cyfrifon wedi cael eu paratoi yn unol â'r SORP Elusennau (FRS102).

Nid oes unrhyw bryderon gennyf ac nid wyf wedi dod ar draws unrhyw faterion eraill mewn perthynas â'r arolwg annibynnol y dylid dwyn sylw atynt yn yr adroddiad hwn er mwyn sicrhau dealltwriaeth briodol o'r cyfrifon.

DocuSigned by:

Bethan Vaughan
.....8A7F03B26B1E49F.....

BETHAN VAUGHAN
CYFRIFYDD ARDYSTIEDIG SIARTREDIG

13-01-2024

DYDDIEDIG.....

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG****DATGANIAD O WEITHGAREDDAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2022**

	Cronfeydd heb gyfyngiadau £	Cronfeydd Penodol £	Cronfeydd a chyfyngiadau £	Cyfanswm 2022 £	Cyfanswm 2021 £
INCWM A GWARIANT					
ADNODDAU I MEWN					
Rheoli Prosiectau	22,000	-	137,598	159,598	209,119
Cymhorthdal - Eraill	140,338	-	-	140,338	134,219
Gweithgareddau	13,355	-	-	13,355	16,618
Grantiau Covid	49,190	-	-	49,190	225,956
	-----	-----	-----	-----	-----
Adnoddau i mewn - cyfanswm	224,883	-	137,598	362,481	585,912
	-----	-----	-----	-----	-----
ADNODDAU A DDEFNYDDIWD					
Dibrisiant	2,115	-	-	2,115	2,179
	-----	-----	-----	-----	-----
	2,115	-	-	2,115	2,179
	-----	-----	-----	-----	-----
Costau Eraill					
Costau Proffesiynol	12,339	-		12,339	15,358
Costau Gweithgareddau (4a)	11,297	-	-	11,297	10,641
Costau Cynnal (4b)	175,647	-	157,954	333,601	390,740
	-----	-----	-----	-----	-----
	199,283	-	157,954	357,237	416,739
	-----	-----	-----	-----	-----
Adnoddau a ddefnyddiwyd – cyfanswm	201,398	-	157,954	359,352	418,918
	-----	-----	-----	-----	-----
Adnoddau net a ddefnyddiwyd	23,485	-	(20,356)	3,129	166,994
	-----	-----	-----	-----	-----
Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd	-	-	-	-	-
Elw/(Colled) gwirioneddol ar y cynllun buddiannau pendant	142,000	-	-	142,000	(131,000)
	-----	-----	-----	-----	-----
Symudiad net mewn cronfeydd	165,485	-	(20,356)	145,129	35,994
	-----	-----	-----	-----	-----
CRONFEYDD - DYGWYD YMLAEN	(1,475,729)	33,177	63,008	(1,379,544)	(1,415,538)
	-----	-----	-----	-----	-----
CRONFEYDD - CARIWYD YMLAEN	(1,310,244)	33,177	42,652	(1,234,415)	(1,379,544)
	=====	=====	=====	=====	=====

Dangosir y symudiadau ar yr arian wrth gefn yn nodiadau 9, 10 ac 11 i'r datganiadau ariannol.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG (RHIF Y CWMNI: 2815717)
(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG

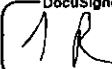
MANTOLEN AR 31 MAWRTH 2022

	NODYN	2022	2021
		£	£
ASEDION SEFYDLOG			
Asedion Sylweddol	2 a 5	54,838	58,090
ASEDION CYFREDOL			
Dyledwyr	6	57,039	43,259
Arian yn y banc ac mewn llaw		122,041	153,982
		-----	-----
		179,080	197,241
		-----	-----
CREDYDWYR: symiau'n ddyledus			
o fewn blwyddyn	7	23,858	47,263
		-----	-----
ASEDION CYFREDOL NET		155,222	149,978
		-----	-----
CYFANSWM ASESION LLAI			
RHWYMEDIGAETHAU CYFREDOL		210,060	208,068
Darpariaeth am ymrwymadau	8	(4,475)	(5,612)
Cynllun Pensiwn		(1,440,000)	(1,582,000)
		-----	-----
ASEDION NET		£(1,234,415)	£(1,379,544)
		=====	=====
CYFALAF AC ARIAN WRTH GEFN			
Cronfeydd – heb gyfyngiadau	9	(1,310,244)	(1,475,729)
Cronfeydd – penodol	10	33,177	33,177
Cronfeydd – a chyfyngiadau	11	42,652	63,008
		-----	-----
CYFANSWM CRONFEYDD		£(1,234,415)	£(1,379,544)
		=====	=====

Ar gyfer y flwyddyn ariannol dan sylw roedd gan y cwmni'r hawl i gael ei eithrio o dan Adran 477 o Ddeddf Cwmnïau 2006 sy'n ymwneud a chwmnïau bach. Nid yw unrhyw aelodau wedi mynnu i'r cwmni gael archwiliad ariannol o'i gyfrifon am y flwyddyn dan sylw yn unol ag Adran 476 o Ddeddf Cwmnïau 2006. Mae'r cyfarwyddwyr yn cydnabod eu cyfrifoldeb am gydymffurfio a gofynion y Ddeddf mewn perthynas â chofnodion cyfrifeg ac am baratoi cyfrifon.

Mae'r cyfrifon hyn wedi cael eu paratoi yn unol â'r darpariaethau sy'n berthnasol i gwmnïau sy'n ddarostyngedig i'r drefn cwmnïau bychain.

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol ar dudalennau 16 i 30 gan fwrdd yr ymddiriedolwyr ac fe'u harwyddwyd ar ei ran gan:

DocuSigned by:

 425A08A6C78E424.....

YMDDIRIEDOLWR

Dr Ian Wyn Rees

DYDDIAD 12-01-2024

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2022

1. GWYBODAETH STATUDOL

Mae Menter Cwm Gwendraeth Elli Cyfyngedig yn elusen gofrestredig ac yn gwmni preifat cyfyngedig trwy warant wedi ei ymgorffori yng Nghymru o fewn y Deyrnas Unedig. Mae'r swyddfa gofrestredig yn 11-15 Coalbrook Road, Pontyberem, Llanelli, Sir Gaerfyrddin, SA15 5HU.

Cyflwynir y datganiadau ariannol mewn punnoedd sterling (£).

2. POLISI'AU CYFRIFO

Sail y Cyfrif

Mae'r cwmni'n paratoi ei ddatganiadau ariannol ar sail cyfrifo cost hanesyddol.

Mae'r datganiadau ariannol wedi eu paratoi yn unol â'r darpariaethau o Adran 1A "Cwmnïau Bychain" o Safon Adrodd Ariannol 102 "Y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon" a Deddf Cwmnïau 2006.

Paratoi cyfrifon ar sail hyfywedd

Ar y fantolen, mae gan Menter Cwm Gwendraeth Elli ddiffyg ariannol o £1,234,415 (2021: £1,379,544). Mae hyn o ganlyniad i gyflwyno, ar 1 Ebrill 2015, y rhwymedigaeth a gysylltir â'r Cynllun Pensiwn â Buddion Wedi'u Diffinio. Mae'r Diffyg Pensiwn yn rhwymedigaeth tymor-hir, ac mae'r elusen mewn sefyllfa i gwrdd â'i holl rhwymedigaethau cyfredol. Caiff rhwymedigaeth tymor-byr y diffyg pensiwn ei gydnabod gan yr Ymddiriedolwyr, ac maent mewn sefyllfa i gwrdd â'r holl oblygiadau hyn. Mae'r Ymddiriedolwyr o'r fam fod yr elusen, ar sail yma, yn fusnes gweithredol a hyfyw.

Costau Pensiwn

Mae Menter Cwm Gwendraeth Elli yn gweithredu pensiwn â buddion wedi'u diffinio o fewn Cronfa Bensiwn Dyfed. Ar ôl mabwysiadu FRS 102 ym mis Ebrill 2015, dangosir y diffyg hwn yn llawn ar y Fantolen.

Trosiant

Mae'r trosiant yn cynrychioli gwerth y nwyddau a'r gwasanaethau a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn.

Asedion Sefydlog A Dibrisiant

Nodir gwerth asedion sefydlog ar y fantolen yn ôl eu cost llai dibrisiant. Diddymir cost asedion sefydlog fesul rhandaliad blynyddol cyfartal dros eu hoes defnyddiol tybiedig fel a ganlyn:-

Celfi ac Offer - 15% Moduron - 25%

Ystyrir asedion a brynir trwy gytundeb les fel asedion cyfalaf ac fe'u dibrisir yn ôl y cyfraddau uchod.

Grantiau

Mae grantiau yn cael eu credydu i incwm yn unol â'r cyfnodau y maent yn perthyn iddynt.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG****NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2022*****Asesiad Risg***

Mae'r cwmni wedi ystyried ac adolygu pob risg a allai effeithio ar yr elusen. Roedd y broses hon yn cwmparu nid yn unig y sefyllfa ariannol ond hefyd ystyriaethau strategol ac amgylchiadol. Mae'r cwmni elusenol yn cadarnhau bod systemau wedi'u sefydlu i wrthsefyll pob risg o'r math y tynnwyd sylw atynt fel rhan o'r broses hon.

Offerynnau Ariannol

Mae'r offerynnau ariannol nad ydynt ynghlwm wrth symudiadau'r farchnad yn cynnwys dyledwyr masnachol a dyledwyr eraill, arian a'r hyn sy'n cyfateb i arian, credydwyr masnachol a chredydwyr eraill.

Ac eithrio lle dywedir fel arall, mae gwerthoedd asedion ac ymrwymadau ariannol y cwmni yn amcangyfrifon teg.

Defnyddio Elw

Defnyddir elw'r cwmni i greu cronfa gyffredinol wrth gefn er sicrhau parhad a datblygiad y cwmni ar sail y cyfrannau ac yn ôl y dulliau a argymhellir gan y Pwyllgor Rheoli a'u cymeradwyo gan y Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol.

Gwarant

Mae atebolrwydd pob aelod yn gyfyngedig i uchafswm o £1. Diddymir yr atebolrwydd hwn flwyddyn ar ôl i'r aelodaeth ddarod.

Polisi Arian Wrth Gefn

Lluniwyd y polisi arian wrth gefn i sicrhau bod gan y cwmni elusenol gyllid digonol i ddelio a'r elfen o risg sydd ynghlwm a rhedeg cwmni sydd yn ddibynnol ar dderbyn arian o'r pwrs cyhoeddus. (Gweler nodyn 11)

3. CYFARWYDDWYR A STAFF

Ar gyfartaledd rhif y staff yn fisol yn ystod y flwyddyn oedd: 25 (2021 – 25).

Roedd costau cronus cyflogau'r personau hyn fel a ganlyn:-

	2022	2021
	£	£
Cyflogau a chostau teithio	200,223	169,797
Costau Nawdd Cymdeithasol a Phensiynau	62,581	31,085
	-----	-----
	262,804	200,882
	=====	=====

Ni dalwyd cyflog i unrhyw un o'r ymddiriedolwyr.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG
(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2022

4. DADANSODDIAD O GOSTAU		Cronfeydd heb gyfyngiadau		Cronfeydd penodol	Cronfeydd a chyfyngiadau		Cyfanswm 2022	Cyfanswm 2021
		£	£	£	£	£	£	£
4a	COSTAU GWEITHGAREDDAU							
(i)	Eraill	11,297	-	-	-	11,297	10,641	
		=====	=====	=====	=====	=====	=====	
		11,297	-	-	-	11,297	10,641	
		=====	=====	=====	=====	=====	=====	
4b	COSTAU CYNNAL							
(ii)	Costau Swyddfa	16,702	-	-	-	16,702	14,789	
(iii)	Costau Cyflogau a chostau teithio	125,206	-	-	137,598	262,804	200,882	
(iv)	Prosiectau	33,739	-	-	20,356	54,095	92,213	
(v)	Hyfforddiant	-	-	-	-	-	82,856	
		=====	=====	=====	=====	=====	=====	
		175,647	-	-	157,954	333,601	390,740	
		=====	=====	=====	=====	=====	=====	

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG****NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2022****5. ASEDION SEFYDLOG SYLWEDDOL**

	Adeilad	Adeilad ar Les £	Celfi ac Offer £	Cyfanswm £
COST				
Ar 1.4.21	46,815	17,000	176,483	240,298
Ychwanegiadau	-	-	-	-
	-----	-----	-----	-----
Ar 31.3.22	46,815	17,000	176,483	240,298
	-----	-----	-----	-----
DIBRISANT				
Ar 1.4.21	16,011	-	166,197	182,208
Tal am y cyfnod	-	-	3,252	3,252
	-----	-----	-----	-----
Ar 31.3.22	16,011	-	169,449	185,460
	-----	-----	-----	-----
GWERTH LLYFR NET				
Ar 31.3.22	£30,804	£17,000	£ 7,034	£54,838
	=====	=====	=====	=====
Ar 31.3.21	£30,804	£17,000	£ 10,286	£58,090
	=====	=====	=====	=====

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG****NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2022**

6. DYLEDWYR	2022	2021
	£	£
Dyledwyr Masnachol	41,230	34,029
Menter Min Nos Cyf (6i)	219	219
Menter Plant Y Cwm Cyf (6i)	12,397	5,818
Blaendaliadau	924	924
Dyledwyr eraill	2,269	2,269
	<u>£57,039</u>	<u>£43,259</u>

Nodyn (i)

Ar 31 Mawrth 2022 roedd asedion y cwmnïoedd fel a ganlyn:-

	2022
	£
Cwtsh Glöyn Cyf	£ 16,998
Menter Plant y Cwm Cyf	£ 28,805
Menter Gwasanaethau Iaith y Cwm Cyf	£ 10,822
Menter Min Nos Cyf	£ 331
Caffi Cynnes Cyf	£ 11,157

Er nad yw'r rhain yn is-gwmnïau, fe'u sefydlwyd gan Menter Cwm Gwendraeth Elli Cyf er mwyn iddynt weinyddu gweithgareddau penodol. Maent i gyd yn gweithredu o dan oruchwyliaeth Menter Cwm Gwendraeth Elli Cyf sydd hefyd yn gwarantu eu holl ymrwymïadau ariannol.

7. CREDYDWYR	2022	2021
	£	£
Symiau'n ddyledus o fewn blwyddyn: -		
Credydwy'r Masnachol	2,309	1,363
Menter Gwasanaethau Iaith y Cwm Cyf (6i)	2,770	2,770
WCVA	14,839	15,663
Incwm Gohiriedig	-	27,467
Caffi Cynnes Cyf (6i)	3,940	-
	<u>£ 23,858</u>	<u>£47,263</u>

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG****NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2022****8. DARPARIAETH AM YMRWYMIADAU**

	2022 £	2021 £
a) YSTAFELL GYFRIFIADURON / Y CWTSH		
Balans ar 1 Ebrill 2021	667	1,700
Arian a dderbyniwyd	-	-
Grant a hawliwyd	(667)	(1,033)
	-----	-----
Balans ar 31 Mawrth 2022	-	667
	=====	=====
b) LOTERI ABC, 123		
Balans ar 1 Ebrill 2021	755	1,204
Arian a dderbyniwyd	-	-
Grant a hawliwyd	(449)	(449)
	-----	-----
Balans ar 31 Mawrth 2022	306	755
	=====	=====
c) REDRESS		
Balans ar 1 Ebrill 2021	4,190	-
Arian a dderbyniwyd	-	4,505
Grant a hawliwyd	(21)	(315)
	-----	-----
Balans ar 31 Mawrth 2022	4,169	4,190
	=====	=====
 CYFANSWM	 £4,475	 £ 5,612
	=====	=====

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG****NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2022****9. CRONFEYDD - HEB GYFYNGIADAU**

	2022	2021
	£	£
Balans a ddygwyd ymlaen	(1,475,729)	(1,448,715)
Gwarged/Diffyg) am y cyfnod	165,485	(27,014)
	<u>£(1,310,244)</u>	<u>£(1,475,729)</u>

10. CRONFEYDD PENODOL	Balans 1.4.21	Trosglwy- ddiadau i Gronfeydd Eraill	Trosglwy- ddiadau i mewn	Balans 31.3.22
	£	£	£	£
Costau Swyddfa (ii)	33,177	-	-	33,177
	<u>33,177</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>33,177</u>

Yn dilyn asesiad o risg, mae'r Fenter wedi sefydlu dwy gronfa benodol: -

- i) Darpariaeth am gostau craidd i alluogi'r Fenter i gwrdd â chostau gweinyddu am gyfnod o 9 i 12 mis pe bai lleihad yn y gweithgareddau. Cytunwyd y bod modd gostwng y ddarpariaeth ar sail fod costau craidd y Fenter wedi gostwng i gymharu â'r blynyddoedd cynt.
- ii) Darpariaeth am gostau ychwanegol a fyddai'n deillio o adleoli swyddfeydd dan yr un amgylchiadau a chronfa (i)

	£
- Costau Cynnal y Swyddfa	23,177
- Costau Cyfreithiol	5,000
- Adleoli Swyddfeydd	5,000
	<u>£33,177</u>

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG****NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2022****11. CRONFEYDD - A CHYFYNGIADAU****Symudiad mewn Cronfeydd**

	Balans 1.4.21	Adnoddau i mewn / Tros Glwyddiadau	Gwariant/ Trosglwyddo- iadau	Balans 31.3.22
	£	£	£	£
CAVS (i)	-	5,000	5,000	-
Iechyd a Lles (ii)	-	14,472	14,472	-
Prosiect Llwynhendy (iii)	63,008	-	20,356	42,652
Redress (iv)	-	63,157	63,157	-
LHB (v)	-	15,000	15,000	-
WCVA (vi)	-	21,000	21,000	-
Ardaloedd Blaenoriaethau (ix)	-	18,969	18,969	-
	63,008	137,598	157,954	42,652

Cronfeydd a Chyfyngiadau

(i) **CAVS – Roedd Cronfa Cefnogi Covid-19** Sir Gaerfyrddin yn cefnogi sefydliadau'r sector gwirfoddol a grwpiau cymunedol yn Sir Gaerfyrddin i wneud y canlynol :-

- cynnal neu gynyddu gweithgareddau sy'n cefnogi'r rhai agored i niwed yn ystod argyfwng Coronafeirws (COVID-19)
- sicrhau bod gan sefydliadau/grwpiau cymunedol yr adnoddau sydd eu hangen arnynt i ddarparu gwasanaethau hanfodol i'w cymunedau
- annog protocolau iechyd a diogelwch cadarn yn ystod pob gweithgaredd sy'n diogelu staff, gwirfoddolwyr, cynorthwywyr a buddiolwyr y sector gwirfoddol

Bu'r Fenter yn ffodus i dderbyn £1,000 i brynu stoc o PPE er mwyn diogelu staff

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2022

- (ii) **Iechyd a Lles** - Cytundeb Lefel Gwasanaeth i ddatblygu prosiectau iechyd a lles i bobl 50+ o fewn dalgylch Cwm Gwendraeth.
- (iii) **Prosiect Llwynhendy** - Nod Cyllid Invest Local yw i ddarparu buddsoddiad ar gyfer y prosiect ac adnabyddwyd yng Nghynllun Gyrru Newid Llwynhendy, sy'n gyfredol ar yr adeg pan gyflwynir y cynnig cyllido.
- Mae Menter yn gyfrifol am sicrhau bod yr arian yn cael ei wario yn union yn unol â'r termau ac amodau ar nwyddau a gwasanaethau sy'n ymwneud yn uniongyrchol â gweithredu'r prosiect a gymeradwywyd gan Bwyllgor Llywio'r Llwynhendy Invest Local (y Pwyllgor Llywio) fel y crybwyllwyd yn y Llythyr Cynnig cyllid.
- (iv) **Redress** - Mae Adfer Energy Redress yn cynnig cymorth i bobl Sir Gaerfyrddin i leihau costau gwresogi eu cartrefi a lleihau Tlodi Tanwydd. Mae Tlodi Tanwydd yn effeithio ar filoedd o aelwydydd ar draws Cymru ac yn cael effaith negyddol ar iechyd, gan gyfrannu ar afiechyd a marwolaethau dros y Gaeaf. Bydd Adfer Energy Redress yn helpu pobl sydd yn agored i niwed. Bydd hefyd yn grymuso pobl i gymryd camau cadarnhaol yng nghymunedau eu hunain, mewn ymateb i'r cynnydd yn y gost o wresog cartrefi- tuedd sy'n peri cryn bryder i lawr gyda'r cynnydd cost ynni presennol.
- (v) **LHB** – Prosiect Ysgolion - Darparu gwasanaeth cyn ysgol ar gyfer sefydliadau ar draws Sir Caerfyrddin.
- (vi) **WCVA**- Cynnal neu gynyddu gweithgareddau sy'n cefnogi'r rhai sydd yn agored i niwed yn ystod pandemig Coronafeirws (Covid-19).
- Sicrhau bod gan fudiadau gwirfoddol/y trydydd sector yr adnoddau angenrheidiol er mwyn darparu gwasanaethau hanfodol i'w cymunedau.
 - Annog protocolau iechyd a diogelwch llym yn ystod pob gweithgaredd sy'n amddiffyn staff, gwirfoddolwyr a buddiolwyr y trydydd sector/y sector wirfoddol.
- (vii) **Ardaloedd blaenoriaethau** – Prosiect sy'n canolbwyntio ar ddwy ardal benodol, sef Cydweli a Thrimaran, er mwyn Cymreigio a normaleiddio'r Gymraeg yn yr ardaloedd hyn.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG****NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2022****12. DADANSODDIAD O ASEDION NET RHWNG CRONFEYDD**

	Asedion / Sylweddol	Rhwymedigaeth Net	Cyfanswm
	£	£	£
Grantiau	4,475	(4,475)	-
Cronfeydd Penodol	-	33,177	33,177
Cronfeydd heb gyfyngiadau	50,363	(1,360,607)	(1,310,244)
Cronfeydd a chyfyngiadau	-	42,652	42,652
	<u>54,838</u>	<u>(1,289,253)</u>	<u>(1,234,415)</u>

13. TRAFODION A CHWMNIAU PERTHNASOL

Mae dau o'r pum cwmni perthnasol wedi cyfrannu tuag at gostau Menter Cwm Gwendraeth Elli sef,

Menter Min Nos Cyf	£0	(2021 - £0)
Cwtsh Glöyn Cyf	£2,000	(2021 - £0)
Caffi Cynnes Cyf	£0	(2021 - £0)
Menter Plant y Cwm Cyf	£20,000	(2021 - £0)
Menter Gwasanaethau Iaith y Cwm Cyf	£0	(2021 - £0)

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG****NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2022****14. CYNLLUN PENSIWN**

Natur y Cynllun: Budd-dal Diffiniedig
Dyddiad y Prisiad Actiwarïaid llawn ddiwethaf 31.03.2019

TYBIAETHAU ACTIWARÏAID***Tybiaethau Ariannol***

	Dechrau'r Flwyddyn	Diwedd y Flwyddyn
Graddfa chwyddiant	2.7%	3.2%
Graddfa cynnydd cyflogau	4.2%	4.7%
Graddfa cynnydd pensiynau	2.8%	3.3%
Cyfradd disgownt	2.2%	2.8%

Rhaniad yr asedau rhwng y categorïau buddsoddi

Soddgyfrannau	74.0%	72.3%
Bondiau'r Llywodraeth	0.0%	1.3%
Bondiau eraill	11.6%	7.9%
Eiddo	11.1%	13.1%
Arian parod	1.2%	1.7%
Arall	2.1%	3.7%

Mae'r ffigurau diwedd y flwyddyn ar gyfer dangos gwerth yr asedau ar y farchnad a'r rhaniad asedau rhwng categorïau buddsoddiadau wedi eu cyfrifo ar 31 Mawrth 2022.

Mae'r ffigurau cyfatebol ar gyfer ddechrau'r flwyddyn wedi eu cyfrifo ar 31 Mawrth 2021.

Mantolen yr Eitemau ar 31 Mawrth 2022

	£,000
Gwerth yr Asedau ar y farchnad	2,320
Dyledion	(3,760)
(Diffyg)	(1,440)
Symudiadau'r Gweddill yn ystod 2021/22	
Gweddill (Diffyg) ar ddechrau'r flwyddyn	(1,582)
Cost Gyfredol y Gwasanaeth	(84)
Cyfraniadau'r Cyflogwr	48
Cost y Gwasanaeth Gynt	-
Llog Net / Budd ar Asedau	(34)
Gwarged Actiwarïaid	212
(Diffyg) ar ddiwedd y flwyddyn	(1,440)

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG****NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2022*****Datgeliadau Ychwanegol***

	Asedau ar 31.03.22 £ 000 %		Asedau ar 31.03.21 £ 000 %	
Soddgyfrannau	1,678	72.3	1,597	74.0
Bondiau'r Llywodraeth	30	1.3	-	0.0
Bondiau eraill	183	7.9	250	11.6
Eiddo	304	13.1	240	11.1
Arian	39	1.7	26	1.2
Arall	86	3.7	45	2.1
	-----		-----	
Cyfanswm	2,320		2,158	
	-----		-----	
<i>Dyledion ar 31.03.2022</i>	3,760			

Caiff y Cynllun Pensiwn ei drin fel cynllun a'r cyfraniadau wedi'u diffinio gan fod cytundeb rhwng Menter Cwm Gwendraeth a'r Cynllun Pensiwn Aml-gyflogwr ynglŷn â'r modd yr ariennir unrhyw ddiffyg.

15. DIGWYDDIADAU ERS DYDDIAD Y FANTOLEN: COVID-19

Ers diwedd y flwyddyn ariannol mae'r Fenter dal i fod yn dioddef o effaith Covid 19 gan fod cyfyngiadau wedi parhau mewn i'r flwyddyn ariannol gyfredol. Mae'r Fenter yn parhau i gynnig amryw o wasanaethau i'r gymuned ac yn dal i fod yn chwilio am gyfleoedd newydd i sicrhau ein bod yn cyflawni ein hamcanion am Gwm Gwendraeth a Llanelli.

REVISED

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG
(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

DIRECTOR'S REPORT AND FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR
FOR THE YEAR
ENDED 31st MARCH 2022

COMPANY NUMBER: 2815717

REGISTERED CHARITY: NUMBER 1021901

AMENDED

LLYR JAMES

*Chartered Certified Accountants
Registered Auditors*

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG
(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

REPORT AND FINANCIAL STATEMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31st MARCH 2022

CONTENTS	PAGE
List of information	<i>1</i>
Trustees' report	2
Independent Examiner's Report	16
Statement of Financial Activities	17
Balance sheet	18
Notes on the Financial Statements	19

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

LIST OF INFORMATION

REGISTERED OFFICE

Menter Cwm Gwendraeth Elli Office
11-15 Heol Coalbrook
Pontyberem
Llanelli
Carmarthenshire
SA15 SHU

BANKERS

HSBC Bank ccc
4A Stryd Vaughan
Llanelli
Carmarthenshire
SA15 3TY

Lloyds Bank TSB plc
Stryd Stepney
Llanelli
Carmarthenshire
SA15 3YD

SOLICITORS

Darwin Gray
9, Cathedral Rd
Pontcanna
Cardiff
CF1 1 9HA

ACCOUNTANTS AND INDEPENDENT OVERSEER

LLYR JAMES CYF
25 Bridge Street
Carmarthen
SA31 3JS

COMPANY DIRECTORS / SERVICES DURING THE YEAR

Mr Gwyn Elfyn Jones-(resigned 21.04.21)

Mrs Kathryn Devonald-Davies

Mrs Jeni Olwen Price

Dr Ian Wyn Rees

Ms Anwen Mair Evans-(appointed 21.04.21)

Mrs Alana Enoch- (appointed 21.04.21)

Catrin Mair Rees - (appointed 21.04.21)

Mr Liam Morgan-Bowen

Mr Hugh Richards

Miss Elen Davies

Mrs Medwen Hewitt

Mr Kenneth Denver Rees

Mr Gethin Thomas

Mr Dyfrig Thomas

Mrs Joy Williams

Mrs Linda Williams

Mr John Evan Jones

Miss Marged Lowri Walters Thomas

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG
(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY
TRUSTEES' REPORT

The trustees (who are also directors of the company for the purpose of company legislation) present the report and financial statements for the year ended 31 March 2022.

OFFICIAL NAME

The charity's official name is Menter Cwm Gwendraeth Elli Cyfyngedig

CONSTITUTION

The charity is established as a Limited Company, number 2815717 and as a registered charity, number 1021901. The company's constitution is in accord with charities and companies limited by guarantee without shares.

PRINCIPAL ACTIVITY

The company's principal activity is described in the list of Menter aims.

AIMS OF MENTER CWM GWENDRAETH ELLI

1. To support any Welsh-language Community activity currently existing
2. To promote projects for the benefit of community regeneration, where gaps exist.
3. To collaborate with Organisations already active in the community, so as to avoid clashes and to double resources
4. To boost and promote the use of Welsh in the world of business and commerce by:-
 - a) Forging links between voluntary associations and the private and public sectors in order to boost Welsh-language community activities.
 - b) Encouraging the use of the language in administration and publicity within the private, public and voluntary sectors.
5. To normalise the use of Welsh in public meetings or conferences by using translation equipment.
6. To set up community research projects which will generate discussion and provide a basis for community planning.
7. To consider the needs of inhabitants of the region and build bridges for the benefit of community regeneration

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG
(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY
TRUSTEES' REPORT

8. To ensure a network of local committees, panels and working groups to feed ideas, create a buzz and provide a strategic steer.
9. To contribute to the press, on a regular basis, on matters concerning the Welsh language and community regeneration, the work of the Menter and the nature of those industrial communities which depend on work and livelihood to keep young Welsh-speakers close to their roots.
10. To maintain the clear vision that it is necessary to create a brand-new image for Welsh in communities which will reflect the nature of our society and world-wide trends in the contemporary world - a fashionable, modern, lively language, relevant to our own era today.

SOURCES AND USE OF FUNDING

The Initiative is mainly funded, by public bodies such as Carmarthenshire County Council, Welsh Government, Energy Redress, RDP, Health Board, to fund specific projects in community development.

A Service Level Agreement was in operation with a number of agencies in order to develop partnerships.

For the year there was a surplus of £3,129 before a move in the pension fund.

REVIEW OF DEVELOPMENTS **AND THE** PROSPECTS FOR THE FUTURE

The results for the period show a decline in funds ahead of a move in the pension fund.

2021-2022 has been a year of countless Welsh-language projects and activity across the Cwm Gwendraeth, Llanelli and surrounding areas and a year of re-establishing activities and relationships following Covid-19.

The trustees understand the importance of cash flow to the Menter at a time when expectations are high and resources are being cut.

The trustees also consider the importance of the contribution from small companies to the future of the Menter and have considered the financial position and income forecasts for these companies as well.

The committee has assessed the Menter's financial commitments for the next Year and is hopeful of receiving enough money to enable it to continue with the activities.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

TRUSTEES' REPORT

Presentation by the Chair

The year 21-22 has been a challenging time, but the issues we faced have had to be addressed e.g. staffing, finances, covid impacts etc

Several members of staff were coiled due to illnesses, and unfortunately, we as a company had to face a voluntary redundancy process. Clearly, this has been a miserable time for the Enterprise and for the Board of Management.

There have been several meetings with Welsh Government officials and Gar County Council to address the financial situation and thank you for their support in guiding us to make the necessary changes.

Following these difficult times, it was possible to begin a process of restructuring and building for the future which put the enterprise on a firm footing for the years ahead.

I want to make clear that the period has been extremely difficult for members of the Board of Management, for the officers and for the staff and it is vital that the officers do their work thoroughly to scrutinise the work of the Enterprise and to challenge where necessary.

Dr I W Rees

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

The Aims and Objectives of Menter Cwm Gwendraeth are:

- To promote the Welsh language
- To restore the confidence and well-being of individuals and communities in Cwm Gwendraeth Elli and other areas in Wales so that the population reaches its full potential.
- To normalise the use of Welsh to promote our cultural heritage amongst the population of Cwm Gwendraeth Elli so that the population reaches its full potential.

PRESENTATION OF THE ACTING CHIEF

This is an opportunity to present Menter Cwm Gwendraeth Elli's Annual Report for 2021-22. It has been a year full of activities across the Gwendraeth Valley and Llanelli area offering a wide range of activities suitable for all ages and for people with different interests. Oblivious to the practice as Covid-19 has forced us to change aspects of our work and also changed the demands of institutions and communities. This year is a year of venting and trialling, to stabilise activity and communities following lockdowns. It has also been a year of re-aligning in-person activities after adapting the way we operate due to the pandemic.

The Initiative is fortunate to have friends and good friends together and a group of volunteers and active partners. Thanks to the Welsh Government, Gar County Council and Menter Iaith Cymru and to our various partners for all support.

Thanks must go to the Board of Management headed by the officers for all support. My thanks go to the team of enthusiastic staffers who always work diligently for the success of the Initiative. The contribution of each of them is valuable and a significant contribution to seeing the development of the Welsh language in the Gwendraeth Valley and Llanelli.

Hope, that the Report gives you a taste of the work of the Initiative, the challenges and successes we face on a daily basis.

Alaw Davies

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

It is Our Mission:

‘To be a creative, progressive and responsive Company, determined to provide the best service to meet the needs and improve the potential of individuals and the community by making best use of the available resources.’

Menter Cwm Gwendraeth Elli, 11-17 Coalbrook Road, Pontyberem, Llanelli, Carmarthenshire, SA15 5HU

Phone number 01269 871600

Fax 01269 870599

e-mail alaw@mcge.co.uk

Website: www.mcge.co.uk

Company Limited by Guarantee Registered in Wales: 2815717 Registered Charity: 1021901

1021901 CORE STAFF DURING THE YEAR ENDING 31ST MARCH 2022

Nerys Burton	Chief Executive
E W Evans	Faith and Community Manager
Alan Lewis	Alan Lewis Community Development Officer
Julie Nicholas	Finance Officer
Ann Rees	Administrator
Paul Thomas	Energy Officer
Alaw Davies	Vice Manager / Acting Chief
Aled Evans	Children and Youth Officer
Elfyf Davies	Development Officer

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

TRUSTEES' REPORT

PRESIDENT

Nigel Owens MBE

VICE PRESIDENT

Deris Williams MBE

Management Committee

Mr Gwyn Elfyn Jones-(resigned 21.04.21)

Mrs Kathryn Devonald-Davies

Mrs Jeni Olwen Price

Dr Ian Wyn Rees

Ms Anwen Mair Evans- (appointed 21.04.21)

Mrs Alana Enoch- (appointed 21.04.21)

Catrin Mair Rees - (appointed 21.04.21)

Mr Liam Morgan-Bowen

Hugh Richards

Miss Elen Davies

Mrs Medwen Hewitt

Mr Kenneth Denver Rees

Mr Gethin Thomas

Dyfrig Thomas

Mrs T M Williams

Mrs Linda Williams

Mr John Evan Jones

Miss Marged Lowri Walters Thomas

YCWTSH

Elfyn Davies

Rhian Hudson

Louise Hardy

Anne Hinkin

Gemma Walters

Wendy Snook

Stephanie Johns

Louise John

Llinos Daniels

After-School Club – 45 staff

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG
(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

TRUSTEES' REPORT

Children and Young People

Advantageous

The Living Skills programme was originally designed as part of the Gar County Rural Development Plan. The project has been modified and updated during the year and the project was named Infirmary. The scheme offers support to parents and carers of babies and children, concentrating on communication, language, literacy and play through healthy eating and keeping fit. The project is a natural successor to Language and Play and Numeracy and Play, focusing on the following core features:

- Healthy eating and keeping fit
- Plate of food – 5 a day
- Cooking healthily at home and away from home
- Food Diary and Food Labelling
- Meals, Snacks and Tasting
- Looking after our bodies

Aim of the programme:-

- Improve language development 0-3 years
- Encourage interaction between parents and young children
- Encourage parents to share books and stories with babies and young children
- Develop parents' understanding and confidence
- Lay the foundation for lifelong learning

Care Clubs

Menter Cwm Gwendraeth Elli is registered to meet from 3.00 – 6.00 o'clock in the afternoon across the Cwm Gwendraeth and Llanelli district. The clubs are inspected by the Care and Social Services Inspectorate Wales and have received very creditable reports.

Fun Clubs

A series of 24 Fun Clubs in Welsh are provided after school across Cwm Gwendraeth and the Llanelli area. These Clubs offer an hour and a half of specific after-school activities which broaden the opportunities for children aged 4-11 to socialise after-school through the medium of Welsh.

Junior and Youth Theatre

The theatre offers a service to children aged 7-11 and 11-18, meeting each week during the school term. The team of experienced directors offers numerous chances to have a go in the theatre and in performance. During the year, the labour of the weekly workshops fruit morning in theatrical performances which were very lively and gave a further opportunity to raise the profile of the company's work and the young people's talent.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

TRUSTEES' REPORT

Language awareness

As the nature of our work has had to change over this year, virtual language awareness sessions are being offered to all Gwendraeth Valley and Llanelli primary and secondary schools, and also to Coleg Sir Gar's Y Graig Campus. The aim of these sessions is to raise awareness about the history of the language, important events that have affected the Welsh language and how the language has inspired individuals in their career e.g., Nigel Owens and Alex Jones. The all-important message is that people need to use the language, whatever form of Welsh they speak.

Remembered Capsule

The Covid Capsule has been one of the highlights of MCGE during the period. A Covid Capsule for primary age children was created first, with radio television showing interest in the package. The package reached over 40,000 each! on social media the Enterprise. The package was specifically to give individuals a chance to take a look back at these strange times. Following the success of the capsule, a suitable one was created for pre-school aged children and its parents and for young people / adults.

Digital

As everyone has had to adapt the way of working due to the current situation, a weekly schedule is being created targeting people of all ages and all language abilities, children and young people, learners, mother and baby, schools, just to list some. We have taken the advantage of the opportunity to develop a website for the Cwtsh as we have had to close for a period following Welsh Government guidance. The website continues to develop. Children of the Valley has also developed an online booking system for clubs on the NFI school. It's a secure system, allowing us to monitor figures during these strange times.

Book club

The Covid Reading Club for adults was created over lockdown and has been a successful project. 10 individuals are part of the group and have interesting discussions about current books. The individuals meet weekly reading novels, short stories, autobiography and having discussions in light of the themes that arise. This is a great way to hang out and have some fun. The group aims to meet face-to-face regularly when guidelines allow.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

TRUSTEES' REPORT

OWN ZONE

Menter Cwm Gwendraeth Elli manages the Own zone scheme in three Comprehensive Schools in the County. The purpose of Own zone is to offer an opportunity for pupils to spend time outside the school in a safe place where they are able to have personal support and a number of exciting activities. One of the main aims of the project is to raise pupils' self-confidence and increase their participation. Own zone has an important role to create effective partnerships which can help children and young people between the ages of ten and fourteen. Working very closely with the school, we have been creating external partnerships for the project.

Own zone provides an opportunity for students to contribute to designing activities, organising them and taking ownership of what happens. This gives the young people the following:

- A safe place to come to after school, where they can have fun
- Participation in new activities and development of new skills
- Pride in a new range of personal achievements
- Opportunity to develop key skills and ability to think by having their say in what is happening
- Development of their self-confidence and self-respect.
- Feeling positive about the school and having the incentive to learn.
- Widening their horizons.

The Environment

Restore Energy Redress

Restore Energy Redress is offering support to the people of Carmarthenshire to reduce the costs of heating their homes and reduce Fuel Poverty. Fuel Poverty affects thousands of households across Wales and has a negative impact on health, contributing to disease and mortality over Winter. Restore Energy Redress will help vulnerable people. It will also empower people to take positive action in communities themselves, in response to the rising cost of heating homes— a trend that is of particular concern to many with the current increase in energy cost. The Redress Energy Recovery officer works free of charge with individuals to save energy costs in the home and reduce energy debt. The officer will campaign across Gar County with headway shows and focused one-to-one energy surgeries. Fuel poverty is highest in rural areas with access to the Gas grid. Restore Energy Redress welcomes an opportunity to collaborate with local housing organisations and support groups, free of charge.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

TRUSTEES' REPORT

LIFELONG LEARNING

Learners Learning Welsh in the Community

Over the years a large number of people have ventured into Welsh Adult Education classes across Llanelli and the Gwendraeth Valley and the Welsh community is very grateful to them for their commitment and perseverance.

The Welsh Government's "Million Speakers" Strategy is dependent on creating new speakers and encouraging them to use the language on the ground for the common good. Working with learners is key for the survival of the language and as a lengthy Initiative, we have prioritised efforts to help these learners 'transition', that is to go from being pure learners to being natural speakers. To do this, they have set up various sessions to help learners understand and come to speak Welsh that is very similar to the language used by local people.

Welcome Club sessions are run for people who are new to the area and to the Welsh language and want to learn to speak some Welsh to understand more of what is going on around them. The Tourist Clubs are provided in Llandyfaelog, Cross Hands, Llanelli, Pontyberem, Pum Heol, Ffwrnes and Trimsaran. We also provide sessions for learners, or local people who have some grasp of Welsh but are scared to use in situations outside of class.

These Clone Clubs place the emphasis on enjoyment through the medium of Welsh and the opportunity to socialise using the Welsh language used locally. As a result of these sessions, learners go on to attend a large number of formal and informal events run by the Initiative, but also by other curative groups.

Menter Cwm Gwendraeth is working closely with learners in the Cwm Gwendraeth and Llanelli district This includes holding breakout sessions and collaborating with learners.

No Clew Quiz

Quiz Dim Clem is a project for year 6 children at Gwendraeth Valley and Llanelli primary schools. The quiz consists of several different rounds that raise awareness about the Welsh language. There are several different rounds that lead to a final. Following the success of the Quiz, it is now a regional project and has then grown to become national.

Meals on Wheels

The Meals on Wheels service is offered to residents of the Gwendraeth Valley two times a week. These residents receive a hot, two-course meal provided at home. This service is vital for the people who are confined to their homes. Thanks to the volunteers for their support in distributing the food packs. Also, these individuals appreciate seeing well-known whites on a weekly basis.

Christian Project

A Christian project has been set up in the Gwendraeth Valley to promote young people's access and understanding to Christian attitudes. Our intention is to create a network of activities in schools and youth clubs creating a Christian atmosphere.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG
(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

TRUSTEES' REPORT

SOCIAL ENTERPRISES

Planty Cwm - Improving the life of Welsh children

Children of the Valley is nationally recognised as a dedicated company, promoting and supporting care and support for families, children and young adults across Carmarthenshire. Ingenuity is born in creative play. Children have a special way of bringing joy to every day. Looking into their eyes we see that they can do whatever they imagine. We can only help them imagine au inspire to realize.

Who are we?

We are a private company working in the voluntary sector and play an important role in providing services to children and young adults in the communities of the Gwendraeth Valley, Llanelli area and beyond.

What for us to do?

Children of the Valley is a forward-thinking and trusted provider that delivers care and support to the lives of children and young adults.

Seamless learning

Children learn in large numbers and hospitable ways whether formally or not. The clubs provide opportunities to learn and develop new skills in a creative and safe environment which adds to her education by offering a range of activities.

The Cwtch Community Centre

The Cwtsh for the Gwendraeth Valley is a Resource Centre combining a bookshop and café. In addition, the Hut is a valuable community space, used by all parts of the community, especially local residents who use the facility as a safe and welcoming place to meet friends and also make new friends. The Hut provides hot meals, and breakfast is cooked every day and is now open six diners a week.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

TRUSTEES' REPORT

COMMUNITY DEVELOPMENT

Fulfilled Life, Happy Life

Menter Cwm Gwendraeth Elli recognises that the risk of isolation and social isolation is more distressing now than ever. People are more mobile now than ever with a large number of our communities having seen a decline in grassroots participation and the facilities, which are on offer are dwindling thanks to funding cuts and changes in life patterns. Therefore, the Initiative organises a calendar of regular activities and occasional digs aimed at bringing people together, making connections, learning something new and enjoying. And that's through the medium of Welsh. Activities include traditional game sessions, cooking workshops, quizzes and lunches, a drama group, yoga, and tours to see some of the interesting and refreshing spots on our doors.

Strengthening Communities

For a generation now, Menter Cwm Gwendraeth Elli has been operating with individuals and community groups of all kinds to understand how our communities are evolving, and the needs of their residents are changing.

Committeeing is not for everyone, but there is certainly a myriad of ways in which local people can give up their time to make a real difference to the lives of the people of the Gwendraeth Valley and Llanelli and district. During the year, I conducted online activity in accordance with covid guidelines. I coordinated activity at a virtual pub, the lockdown pub on facebook. Noel James hosted a comedy gig, Theatr Cymru for Primary aged children, reading clubs, health sessions and lles, creating poems led by Yr Egin and grotto Sion Com, all on digital platforms.

Partnerships

The Menter has close connections with a broad range of partnerships and co-operates with a number of groups, organisations and institutions including:

Carmarthen County Council
Mudiad Meithrin
Urdd
Papurau Bro
Primary schools

Welsh for Children
Young Farmers Clubs
Town and Community Councils
Hywel Dda Health Board
Age Concern Wales
CAVS
CgGC
The National Lottery

Welsh Government
Mentrau Iaith Cymru
Busnesau Lleol
Secondary Schools
Merched y Wawr
University of Wales Y Drindod
Dewi Sant [Trinity Saint David]
Gwawr Clubs
Welsh Centre for Adults
language initiatives
Natural Resources Wales
Redress
Regeneration Wales

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

STATEMENT OF TRUSTEE RESPONSIBILITIES

The trustees (who are also company directors for the purposes of the Companies Act) are responsible for preparing a Trustees' Report and the financial statements in accordance with the relevant law and United Kingdom Accounting Standards.

According to company law, trustees are required to prepare financial statements every financial year which give a true and fair view of the charity and the charity's surplus or deficit during that year. In preparing the financial statements, the trustees are required to:

- 1) - select and consistently apply suitable accounting policies;
- 2) Follow the methods and principles of the Statement of Recommended Practice: Accounting and Reporting by Charities;
- 3) Make responsible and prudent judgements and estimates;
- 4) State whether relevant auditing standards and the statements of recommended practice have been followed subject to any exceptions disclosed and explained in the financial statements;
- 5) Prepare financial statements on the assumption that the charity is a going concern, unless it be deemed appropriate to believe that the charity is about to be wound up.

The trustees are responsible for keeping suitable accounting records which reveal, with a reasonable degree of accuracy at any given time, the charity's financial situation, and for ensuring that the financial statements comply with the Companies Act 2006. They are also responsible for protecting the charity's assets and consequently for taking reasonable steps to prevent and detect fraud or other irregularities.

RISK ASSESSMENT

Following Charity Commission guidance that every charity should prepare a risk assessment as a matter of good practice, the trustees have considered and reviewed the dangers the company might face. The review covered not only risks connected with facilitating projects or health and safety matters but also financial risks relating to the winding up of the company, redundancies, long-term sickness or compensation claims from staff.

It was agreed to set aside money from the company's current budget so that it can respond to risk cases. Following this, a total of £33,177 has been transferred to designated funds.

..

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG
(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY
TRUSTEES' REPORT

In preparing the trustees' report, advantage has been taken of the special exemptions relating to small firms, as contained in part 15 of the Companies Act 2006.

BY ORDER OF THE BOARD

11-15 Heol Coalbrook
Pontyberem
Llanelli
Carmarthenshire
SA15 SHU

Please see Welsh accounts for original signature

Signed by

.....
Dr Ian Wyn Rees

TRUSTEES

12-01-2024

.....
DATE

Menter Cwm Gwendraeth Elli Cyf
(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)

REGISTERED CHARITY

REPORT OF THE INDEPENDENT EXAMINER TO THE TRUSTEES

Here is the report of the independent examiner on the unaudited accounts of Menter Cwm Gwendraeth Elli Cyf

I am reporting to the trustees of the charity on my independent review of the Company's accounts for the year ending 31 March 2022.

As the charity trustees (who are also directors of the company for the purposes of the law relating to companies), you are responsible for preparing the accounts in accordance with the requirements of the Companies Act 2006 ("the 2006 Act").

Having satisfied myself that the company's accounts for this year and Part 16 of the 2006 Act are not required to be audited and eligible for independent review, I report in relation to my independent review of your charity's accounts as completed under section 145 of the Charities Act 2011 ("the 2011 Act"). In undertaking my independent review, I followed the Directions given by the Charity Commission under section 145 (5) (b) of the 2011 Act.

The gross income of the company exceeded £250,000 and I am qualified to carry out the independent survey by being a qualified member of the Society of Chartered Certified Accountants.

I have completed my independent survey. I confirm that no relevant matters have come to my attention that gives me cause to believe:

- accounting records have not been kept in accordance with section 386 of the Companies Act 2006; or
- the accounts do not match those records; or
- the accounts do not comply with relevant accounting requirements under section 396 of the Companies Act 2006 other than any requirement that the accounts give a 'true and fair' view which is not a matter for consideration as part of an independent review; or
- the accounts have not been prepared in accordance with the Charities SORP (FRS102).

I have no concerns and I have not encountered any other issues in relation to the audit that should be highlighted in this report to ensure an appropriate understanding of the accounts.

Please see Welsh accounts for original signature

BETHAN VAUGHAN

CHARTERED CERTIFIED ACCOUNTANT

13-01-2024

Dated ...

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

STATEMENT OF FINANCIAL ACTIVITIES
FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2022

INCOME AND EXPENDITURE
INCOMING RESOURCES

	Funds without restrictions	Specific funds	Funds and restrictions	Total 2022 £	Total 2021 £
	£	£	£		
Project Management	22,000		137,598	159,598	209,119
Resources received – total	224,883		137,598	362,481	585,912
RESOURCES USED					
Depreciation	2,115			2,115	2,179
	2,115			2,115	2,179
Other Costs					
Professional Costs	12,339			12,339	15,358
Activity costs(4a)	11,297			11,297	10,641
Support costs (4b)	175,647		157,954	333,601	390,740
	199,283		157,954	357,237	416,739
Resources used – total	201,398		157,954	359,352	418,918
Net resources used	23,485		(20,356)	3,129	166,994
Transfers between funds					
Actual profit/(Loss) on the tangible benefit scheme	142,000			142,000	(131,000)
Net movement in funds	165,485		(20,356)	145,129	35,994
FUNDS – BROUGHT FORWARD	(1,475,729)	33,177	63,008	(1,379,544)	(1,415,538)
FUNDS – CARRIED FORWARD	(1,310,244)	33,177	42,652	(1,234,415)	(1,379,544)

Movements in reserves are shown in notes 9, 10 and 11 to the financial statements.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG Company Number 3420271
 (COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
 REGISTERED CHARITY
 BALANCE SHEET AT 31 MARCH
 2022

	<i>Note</i>	2022	2021
		£	£
FIXED ASSETS			
Tangible Assets	2and5	54,838	58,090
CURRENT ASSETS			
Debtors	6	57,039	43,259
Cash at bank and in hand		122,041	153,982
		<u>179,080</u>	<u>197,241</u>
<i>CREDITORS:</i> amounts falling due within one year	7	23,858	47,263
NET CURRENT ASSETS		155,222	149,978
TOTAL ASSETS LESS CURRENT LIABILITIES		210,060	208,068
Provision for commitments	8	(4,475)	(5,612)
Pension Scheme		(1,440,000)	(1,582,000)
<i>Net assets</i>		<u>£(1,234,415)</u>	<u>£(1,379,544)</u>
CAPITAL AND RESERVES			
Funds - unrestricted	9	(1,310,244)	(1,475,729)
Funds – designated	10	33,177	33,177
Funds - restricted	11	42,652	63,008
TOTAL FUNDS		<u>£(1,234,415)</u>	<u>£(1,379,544)</u>

For the financial year in question, the company was entitled to exemption under Section 477 of the Companies Act 2006 in relation to small firms. No member has insisted that the company carry out an audit of its accounts for the year in question in accordance with Section 476 of the Companies Act 2006. The directors recognise their responsibility for complying with the requirements of the Act with regard to accounting records and for preparing accounts.

These accounts have been prepared in accordance with the provisions relating to companies subject to the arrangement for small companies.

The financial statements on pages 16 to 30 were approved by the board of trustees and signed on its behalf by:

Please see Welsh accounts for original signature

TRUSTEES

Dr Ian Wyn Rees

12-01-2024

DATE

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

NOTES ON THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2022

1. STATUTORY INFORMATION

Menter Min Nos Cyfyngedig is a private company limited by guarantee, incorporated in Wales in the United Kingdom. The registered office is 11-15 Coalbrook Road, Pontyberem, Llanelli, Carmarthenshire, SA15 5HU.

The financial statements are presented in pounds sterling (£).

2. ACCOUNTING

POLICIES Basis of

Accounting

The company prepares its financial statements on the basis of historical cost accounting.

The financial statements have been prepared in accordance with the provisions of Section 1A "Small Companies" of *Financial Reporting Standard 102 "The Financial Reporting Standard applicable in the United Kingdom and Republic of Ireland"* and the Companies Act 2006.

Preparing the accounts on the basis of viability

On the balance sheet, Menter Cwm Gwendraeth Elli has a funding shortfall of £1,234,415 (2021: £1,379,544). This is due to the introduction, on 1 April 2015, of the liability linked to the Defined Pension and Benefit Scheme. The Pension Deficit is a long-term obligation, and the charity is in a position to meet all of its current obligations. The short-term liability of the pension shortfall is recognised by the Trustees, and they are in a position to meet all these implications. The Trustees are of the mother that, on a basis here, the charity is a going concern and viable.

Pension Costs

Menter Cwm Gwendraeth Elli operates a defined pension and benefits within the Dyfed Pension Fund. Following the adoption of FRS 102 in April 2015, this deficiency is fully demonstrated on the Balance Sheet.

Turnover

Turnover represents the value of goods and services provided during the year.

Fixed Assets and Depreciation

The value of fixed assets is noted on the balance-sheet at cost less depreciation. The cost of fixed assets is written off in equal annual instalments over their estimated useful life as follows: -

Furniture & Tools -15% Motors - 25%

Assets purchased via lease agreements are considered as capital assets and are depreciated at the above rates. Grants

Grants are credited to income in accordance with the periods to which they relate.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

NOTES ON THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2022

Risk Assessment

The company has considered and reviewed every risk that might affect the charity. This process not only encompassed the financial situation but also strategic and environmental considerations. The charitable company confirms that systems have been put in place to withstand any recognized risk as a part of this process.

Financial instruments

The financial instruments that are not attached to market movements include commercial debtors and other debtors, money and the equivalent of money, commercial creditors and other creditors.

Except where otherwise stated, the company's asset values and financial commitments are fair estimates.

Use of Profit

The company's profit is used to create a general reserve fund with a view to ensuring the company's continuance and development on a shares basis and in accordance with methods recommended by the Management Committee and approved by the Annual General Meeting

Guarantee

Each member's liability is restricted to a maximum of £1. This liability is annulled one year following termination of membership.

Reserve Policy

The reserve policy was drawn up to ensure that the charitable company has adequate finance to deal with the risk element associated with running a company that is dependent upon receiving money from the public purse (See note 11)

3. DIRECTORS AND STAFF

The average number of staff per month during the year was: 25 (2021 - 25).

The cumulative costs of these persons' wages were as follows:-

	2022	2021
	£	£
Wages and travel costs	200,223	169,797
Social Security and Pension Costs	62,581	31,085
	262,8	200,8

No salary was paid to any of the Trustees

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

NOTES ON THE FINANCIAL STATEMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2022

4. Breakdown of tax costs

		Funds restrictions	Funds Specific	Funds restrictions	Total 2022	Total 2021
		£	£	£	£	£
4a	Activity costs					
to	Other	11,297		-	11,297	10,641
		<u>11,297</u>			<u>11,297</u>	<u>10,641</u>
				-		-
4b	SUPPORT COSTS					
(ii)	Office costs	16,702		-	16,702	14,789
(iii)	Wages costs					
	Travel expenses	125,206		137,598	262,804	200,882
(iv)	Projects	33,739		-20,356	54,095	92,213
(v)	Training	-		-	-	82,856
		<u>175,647</u>		<u>157,954</u>	<u>333,601</u>	<u>390,740</u>

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

NOTES ON THE FINANCIAL STATEMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2022

5. TANGIBLE FIXED ASSETS

	Premises	Premises Leased £	Furniture and Equipment £	Total £
COST				
At 1.4.21	46,815	17,000	176,483	240,298
Additions	-----		-	
At 21.3.22	46,815	17,000	176,483	240,298
	-----	-----	-----	-----
DEPRECIATION				
At 1.4.21	16,011		166,197	182,208
Payment for the period			3,252	3,252
At 31.3.22	16,011		<u>169,449</u>	<u>185,460</u>
	-----		-----	-----
NET BOOK VALUE	-----	-----	-----	-----
At 21.3.22	£30,804	£17,000	£7,034	<u>£54,838</u>
At 31.3.21	£30,804	£17,000	£ 10,286	<u>£58,090</u>

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

NOTES ON THE FINANCIAL STATEMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2022

6 DEEBTORS:

	£	£
Trade Debtors	41,230	34,029
Menter Min Nos Cyf (6i)	219	219
Menter Plant Y Cwm Cyf (6i)	12,397	5,818
Prepayments	2,269	924
Other debtors		2,269
	<u>£57,039</u>	<u>£43,259</u>

Note (i)

At 31 March 2022 the companies' assets/(liabilities) were as follows:-

	2022 £
Cwtsh Gloyn Cyf	£ 16,998
Menter Plant Y Cwm Cyf	£ 28,805
Menter Gwasanaethau Iaith y Cwm Cyf	£ 10,822
Menter Min Nos Cyf	£ 331
Caffi Cynnes Cyf	£ 11,157

Although these are not subsidiaries, they were set up by Menter Cwm Gwendraeth Elli Cyf to administer specific activities. They all operate under the supervision of Menter Cwm Gwendraeth Elli Cyf, which also guarantees all their financial commitments.

7 CREDITORS

	2022 £	2021 £
Amounts falling due within one year		
Trade Creditors	2,309	1,363
Menter Gwasanaethau Iaith y Cwm Cyf	2,770	2,770
WCVA	14,839	15,663
Deferred Income	-	27,467
Caffi Cynnes Cyf (6i)	3,940	-
	<u>£23,858</u>	<u>£47,263</u>

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

NOTES ON THE FINANCIAL STATEMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2022

8. PROVISION FOR COMMITMENTS

	2022	2021
	£	£
a) COMPUTER ROOM/ Y CWTSH		
Balance on 1 April 2021	667	1,700
Money received	(667)	(1,033)
Grant claimed	-----	-----
Balance on 31 March 2022		667
b) LOTERI ABC, 123		
Balance on 1 April 2021	755	1,204
Money received Grant	(449)	(449)
claimed Balance on 31	-----	-----
March 2022	<u>306</u>	<u>755</u>
c) REDRESS		
Balance on 1 April 2021	4,190	4,505
Money received Grant	(21)	(315)
claimed Balance on 31	-----	-----
March 2022	<u>4,169</u>	<u>4,190</u>
TOTAL	£4,475	£ 5,612

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

NOTES ON THE FINANCIAL STATEMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2022

9. FUNDS – UNRESTRICTED

	2022 £	2021 £
Balance brought forward	(1,475,729)	(1,448,715)
Surplus/(Deficit) for the period	165,485	(27,014)
	<u>£(1,310,244)</u>	<u>£(1,475,729)</u>

10. SPECIFIC FUNDS

	Balance 1.4.21 £	Transfers to funds Other £	Transfers In £	Balance 31.3.22 £
Office costs (ii)	33,177	-	-	33,177
	<u>33,177</u>	<u>-----</u>	<u>-----</u>	<u>33,177</u>

Following risk assessment, the Menter has set up two specific funds:-

- i) Provision for core costs to enable the Menter to meet administrative costs for a period of 9 to 12 months should there be a reduction in activities. It was agreed that reducing the provision was appropriate since the Menter's core costs had fallen by comparison with previous years.
- ii) Provision for additional costs arising from relocating offices under the same circumstances as fund (i)

	£
- Office Maintenance costs	23,177
- Legal costs	5,000
- Relocation of Offices	5,000
	<u>-----</u>
	£33,177

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

NOTES ON THE FINANCIAL STATEMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2022

11. FUNDS – RESTRICTED

	Movement in funds		
	Balance	Resources	Expenditure/
	1.4.21	Incoming/Expenditure	Transfer
		Gates	
	£	£	
CAVS(i)	£ -	5,000	£5,000
Health and Well-Being (ii)	-	14,472	14,472
Llwynheridy Project (iii)	63,008		20,356
Redress(iv)	-	63,157	63,157
LHB(v)	-	15,000	15,000
WCVA(vi)	-	21,000	21,000
Priority Areas (ix)	-	18,969	18,969
	63,008	137,598	157,954

Restricted Funds

(i) CAVS - The Carmarthenshire Covid-19 Support Fund supported voluntary sector organisations and community groups in Carmarthenshire to do the following:-

- maintaining or increasing activities that support the vulnerable during the Coronavirus (COVID-19) crisis
- ensuring that community organisations/groups have the resources needed to provide essential services to their communities
- Encourage Cadam Health and Safety protocols during all activities that protect voluntary sector staff, volunteers, helpers and beneficiaries

The Enterprise was fortunate to receive £1,000 to purchase a stock of PPE to protect staff

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

**(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY**

**NOTES ON THE FINANCIAL STATEMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2022**

- (ii)** Health and Well-being – Service Level Agreement to develop health and well-being projects for the over-50s within the Gwendraeth Valley catchment area.
- (iii)** Llwynhendy Project Invest Local Finance aims to provide investment for the project and was recognised in the Llwynhendy Change Driving Plan, which is current at the time when the funding proposal is submitted.

Menter is responsible for ensuring that the funds are spent exactly in accordance with the term. au and conditions on goods and services directly related to the implementation of the project approved by the Llwynhendy Invest Local Steering Committee (the Steering Committee) as mentioned in the Finance Offer Letter.
- (iv)** Redress - Restore-Energy Redress is. offering support to the people of Carmarthenshire to reduce the costs of heating their homes and reduce Fuel Poverty. Fuel Poverty affects thousands of households across Wales and has a negative impact on health, contributing to disease and mortality over Winter. Restore Energy Redress will help vulnerable people. It will also empower people to take positive action in communities themselves, in response to the rising cost of heating homes– a trend that is worryingly down with the current energy cost increase.
- (v)** LHB - Schools Project - Providing a pre-school service for organisations across Carmarthenshire.
- (vi)** WCVA CGTS3 - Maintain or increase activities that support the vulnerable during the Coronavirus (Covid-19) pandemic.
 - Ensuring that voluntary/third sector organisations have the necessary resources to provide essential services to their communities.
 - Encourage strict health and safety protocols during all activities that protect third/voluntary sector staff, volunteers and beneficiaries.
- (vii)** Priority areas - A project focusing on two specific areas, Kidwelly and Thrimsaran, in order to Welshness and normalise the Welsh language in these areas.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG
(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

NOTES ON THE FINANCIAL STATEMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2022

12. ANALYSIS OF NET ASSETS BETWEEN FUNDS

	Assets Tangible	Obligation Net	Total
	£	£	£
Grants	4,475	(4,475)	-
Specific funds	-	33,177	33,177
Unrestricted funds	50,363	(1,360,607)	(1,310,244)
Restricted Funds		42,652	42,677
	<u>54,838</u>	<u>(1,289,253)</u>	<u>(1,234,415)</u>

13. TRANSACTIONS WITH RELATED COMPANIES

Three of the five associated companies have contributed towards the costs of Menter Cwm Gwendraeth Elli, namely:

Menter Min Nos Cyf	£0	(2021 - £0)
Cwtsh Gloyn Cyf	£2,000	(2021 - £0)
Caffi Cynnes Cyf	£0	(2021 - £0)
Menter Plant Y Cwm Cyf	£20,000	(2021 - £0)
Menter Gwasanaethau Iaith y Cwm Cyf	£0	(2021 - £0)

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG
(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

NOTES ON THE FINANCIAL STATEMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2022

14 PENSION SCHEME

Nature of the Scheme: Defined Benefit
Date of the last full Actuarial Valuation 31.03.2019

ACTUARIAL ASSUMPTIONS

Financial Assumptions	Start of the Year	End of the Year
Rate of inflation	2.7%	3.2%
Rate of wage increase	.2%	.7%
Rate of pension increase	2.8%	3.3%
Discount rate	2.2%	2.8%

Division of assets between investment categories

Equities	74.0%	72.3%
Government Bonds	0.0%	1.3%
Other bonds	11.6%	7.9%
Property	11.1%	13.1%
Ready cash	1.2%	1.7%
Other	2.1%	3.7%

The year-end figures showing the market value of the assets and the division of assets between investment categories were calculated on the 31 March 2022.

The corresponding figures for the start of the year were calculated on 31 March 2021.

Balance sheet of items at 31 March 2022

	£,000
Market value of Assets	2 320
Debts	(3,760)
DEFICIT	(1,440)
Movement in Surplus during 2021/22	
Surplus (Deficit) at the start of the year	(1,582)
Current Cost of Service	(84)
Employer's Contributions	48
Past Service Cost	-
Net Interest / Return on Assets	(34)
Actuary's Surplus	212
Surplus (Deficit) at the year end	(1,440)

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG
(COMPANY LIMITED BY GUARANTEE WITHOUT SHARES)
REGISTERED CHARITY

NOTES ON THE FINANCIAL STATEMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2022

Additional Disclosures

	Assets at 31.03.22		Assets at 31.03.21	
	£,000	%	£,000	%
Equities	1,678	72.3	1,597	74.0
Government Bonds	30	1.3	-	0.0
Other bonds	183	7.9	250	11.6
Property	304	13.1	240	11.1
Cash	39	1.7	26	1.2
Other	86	3.7%	45	2.1
Total	2,320		2,158	

Debts at 31.03.2022 3,760

The Pension Scheme will be treated as a defined-contributions scheme because there is an agreement between Menter Cwm Gwendraeth Elli and the Multi-Employer Pension Scheme regarding the means of financing any deficit.

15. Events since the balance sheet: COVID 19

Since the end of the financial year the Cwtch is still suffering from the impact of Covid 19 as restrictions have continued into the current financial year. The Cwt continues to offer a range of services to the community and is still looking for new opportunities to ensure that we achieve our objectives for the Gwendraeth Valley and Llanelli.